

Deze deel-inventaris is voor Limburg en opgesteld volgens de alfabetische rangschikking van de gemeenten en de deelgemeenten. De deel-inventaris omvat 181 zonnewijzers.

KATALOGUS Nr.: LIM176   **LOCATIE:** Op diverse plaatsen

STRAAT EN NUMMER: Niet van toepassing

POSTNUMMER: 0

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** 0 Niet van toepassing

DEELGEMEENTE: 0 Niet van toepassing

BOUWJAAR 2005

AANTAL STERREN: **

De marnixringzonnwijzer werd ontworpen door Willy Leenders. Meerdere exemplaren werden reeds gemaakt ten voordele van de Marnixkring en bevinden zich op diverse plaatsen zoals, Dilsen-Stokkem, Hasselt, Kinrooi, Maaseik en Sint-Truiden. Er staat een datumlijn op voor 11 juli de Vlaamse feestdag. De ZW werd uitvoerig beschreven in "Zonnetijdingen 2006 - 1 (37) Dilsen-Stokkem, Hasselt, Kinrooi, Maaseik en Sint-Truiden

Ontwerp en berekening: Willy Leenders

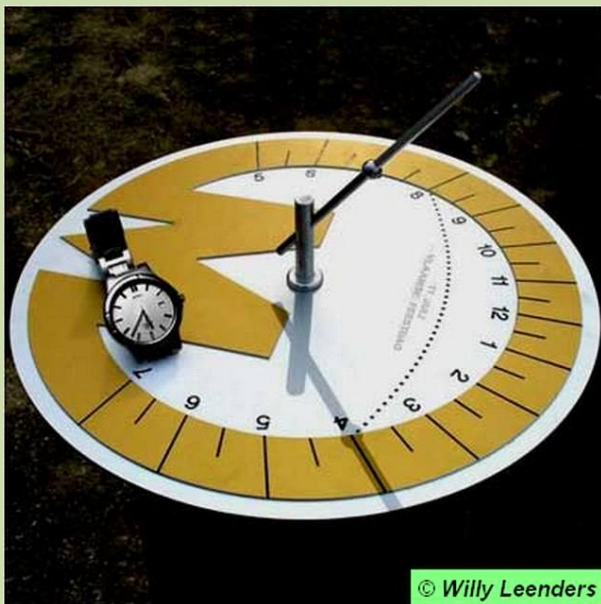
Uitvoering: Jean Vandeweert en Schreurs Technisch Graveren

Tekst: 11 JULI VLAAMSE FEESTDAG

De Marnixringzonnwijzer is een bijzondere uitvoering van een horizontale zonnwijzer. Je vindt hem op meerdere plaatsen in Vlaanderen, meestal bij leden van de Internationale Serviceclub Marnixring.

Op het ringvormige kenteken van deze serviceclub duidt de schaduw van de stijl de ware plaatselijke tijd aan. Op de stijl bevindt zich een bolletje. De schaduw daarvan schuift op 11 juli, de Vlaamse feestdag, van 's morgens tot 's avonds over een gebogen, met stippen gemarkeerde lijn.

Deze zonnwijzer in corrosievrij metaal heeft een diameter van 32 cm. Zijn voetstuk heeft een diameter van 15 cm en is 3,5 cm hoog.

© Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM051   **LOCATIE:** Tuin van kasteel Dompas

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3570

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Alken

DEELGEMEENTE: Alken

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Onbekend

KATALOGUS Nr.: LIM132   **LOCATIE:** Zijgevel aan huis

STRAAT EN NUMMER: Motstraat

POSTNUMMER: 3570

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Alken

DEELGEMEENTE: Alken

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Niet alleen staat de stijl loodrecht op het tafereel, de ZW is nageemaakt op de zonnwijzer aan de oude pastorie van Kozen (LIM013) zonder de andere oriëntatie van de muur in acht genomen.

Uitvoering: Eigenaar en bewoner

KATALOGUS Nr.: LIM020   **LOCATIE:** Kerk Sint-Aldegondis

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3665

TYPE: VER   **GEMEENTE:** As

DEELGEMEENTE: As

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Aan de zuidgevel van de kerk zijn 2 zonnewijzers aangebracht. De kleine is beschreven onder LIM085.
Grote verticale zonnewijzer zonder uuraanduiding. Stijl van 1 m lengte.
Midden op de trapgevel staat de stijl van een grote zonnewijzer. De uurlijnen en cijfers zijn onzichtbaar geworden.
De kerk is sinds 1932 buiten gebruik en is thans museumkerk.

KATALOGUS Nr.: LIM052   **LOCATIE:**

STRAAT EN NUMMER: Dorpstraat 110

POSTNUMMER: 3665

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** As

DEELGEMEENTE: As

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Horizontale zonnwijzer

KATALOGUS Nr.: LIM085   **LOCATIE:** Kerk Sint-Aldegondis

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3665

TYPE: VER   **GEMEENTE:** As

DEELGEMEENTE: As

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Aan de zuidgevel van de kerk zijn 2 zonnewijzers aangebracht. De grote is beschreven onder LIM020. De kleine bevindt zich rechts onderaan de grote.

De stijl staat loodrecht op de muur wat gebruikelijk was voor heel oude zonnewijzers die de tijd van de getijden (de gebeden zoals metten, lauden, vespers,...) aangaven in abdijen. De uurlijnen zijn echter van het soort dat uren aangeeft maar eigenaardig genoeg zijn in een halve cirkel 15 in plaats van 13 uren ingegrift in de muur die precies naar het zuiden is gericht.

De kerk is sinds 1932 buiten gebruik en is thans museumkerk.

KATALOGUS Nr.: LIM045   **LOCATIE:** Gevel aan sterrenwacht in tuin

STRAAT EN NUMMER: Petrarcastraat 24

POSTNUMMER: 3580

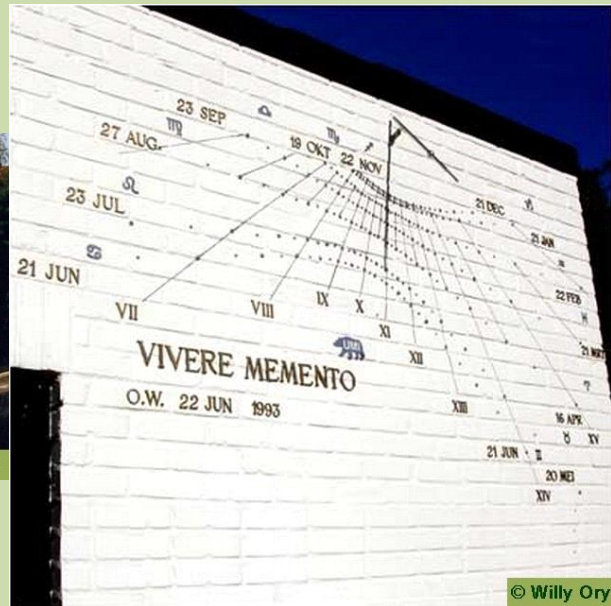
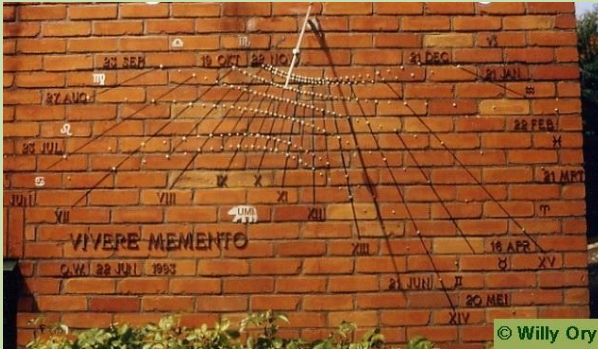
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Beringen

DEELGEMEENTE: Beringen

BOUWJAAR 1993

AANTAL STERREN: **

Zuidwijzer oost afwijkend. Tekst "VIVERE MEMENTO O.W. 22 JUN 1993". "Denk eraan te leven." De zonnewijzer heeft datumlijnen en werd door Willy Ory van Zonnewijzerkring Vlaanderen berekend en gemaakt.

KATALOGUS Nr.: LIM046   **LOCATIE:** Gevel aan Sint-Jozefscollege.

STRAAT EN NUMMER: Collegestraat 1

POSTNUMMER: 3580

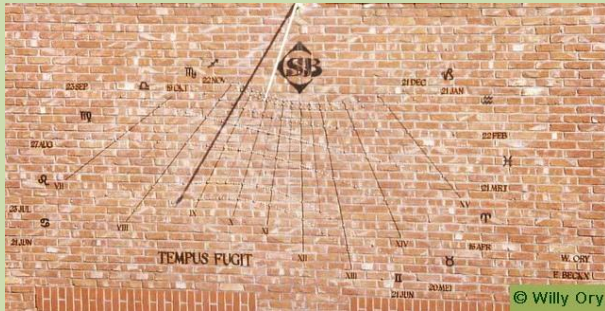
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Beringen

DEELGEMEENTE: Beringen

BOUWJAAR 1993

AANTAL STERREN: **

Verticale zonnwijzer opgedragen aan Ignace Naudts. Tekst: "Tempus Fugit." (De tijd vliegt.). Romeinse cijfers VII tot XV. De datumlijnen, uurlijnen en halve uurlijnen zijn rechtstreeks aangebracht op de bakstenen muur. De tekens van de dierenriem zijn ook op de muur bevestigd. Ontwerp Willy Ory.
Het college werd afgebroken in 2016/2017. Daardoor is de zonnwijzer mee verdwenen.

KATALOGUS Nr.: LIM144   **LOCATIE:** Gevel

STRAAT EN NUMMER: Korspelsesteenweg 64

POSTNUMMER: 3581

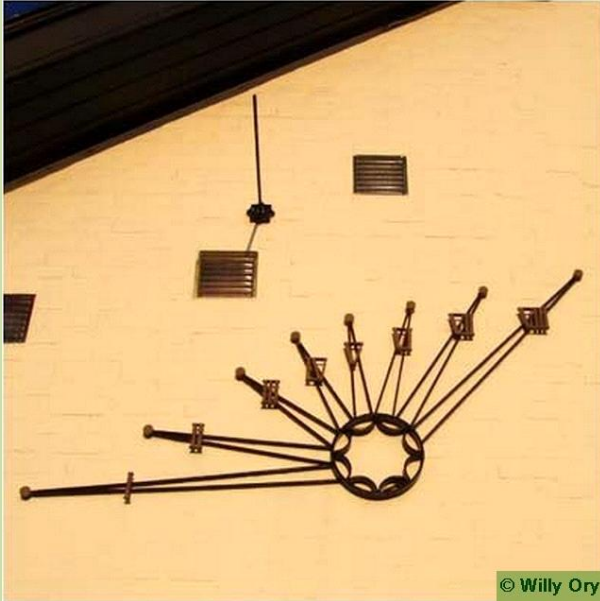
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Beringen

DEELGEMEENTE: Beverlo

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Verticale moderne puntzonnewijzer aan gevel. Het uiteinde van de gnomon of verticaal geplaatste staaf in de gevel, werpt een schaduw op de uurpunten van de zonnepijzer. Romeinse cijfers voor uuraanduiding van I tot VIII uur. De uurpunten zijn hyperbolisch opgesteld. Op een bepaalde datum, waarschijnlijk rond het begin van de zomer, worden zij aangeduid door de schaduw van het uiteinde van de gnomon. De zonnepijzer is ontworpen en uitgevoerd door Baudouin Vandelloo.

KATALOGUS Nr.: LIM122   **LOCATIE:** Kerkhof

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3581

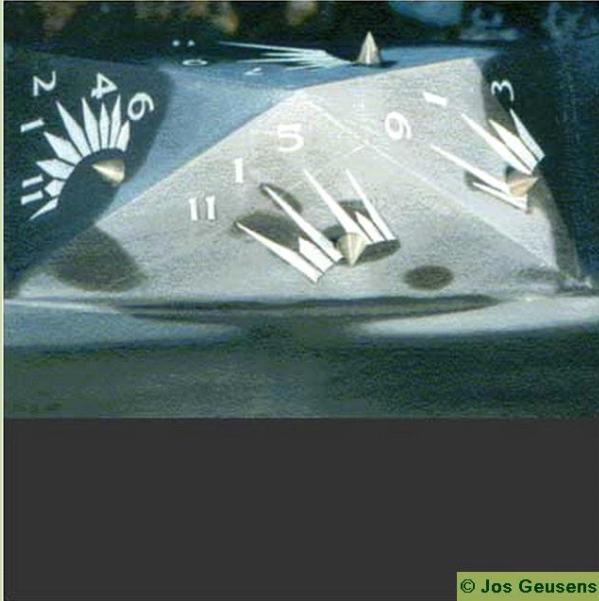
TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Beringen

DEELGEMEENTE: Beverlo

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN: ***

De meervoudige zonnwijzer heeft de vorm van een 4-zijdige piramide en is op de bovenzijde van de grafsteen te zien. Op elk schuin vlak is een zonnwijzer uitgekapt. Tekst op de grafsteen: In het zonlicht heb ik mijn leven mogen schrijven. Idee en bouw: Jos Geusens. Ontwerp: Willy Ory. Opdrachtgever: Leo Reijnders. Meer details zijn beschreven in Zonnetijdingen 2003 - 1 / 25 pagina's 6 - 9.

© Jos Geusens

© Jos Geusens

KATALOGUS Nr.: LIM127   **LOCATIE:** Gevel Huis

STRAAT EN NUMMER: Broekkantstraat 121

POSTNUMMER: 3583

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Beringen

DEELGEMEENTE: Paal

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Tuincenter zonnwijzer voor zuidmuur. Verkeerd georiënteerd. De muur waarop de zonnwijzer is aangebracht is echter gericht naar het zuidwesten.

KATALOGUS Nr.: LIM047   **LOCATIE:** Voortuin

STRAAT EN NUMMER: Hoogbrugstraat 4A

POSTNUMMER: 3740

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Bilzen-Hoeselt

DEELGEMEENTE: Bilzen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Aangekocht exemplaar.

KATALOGUS Nr.: LIM178 **LOCATIE:** Zijgevel huis

STRAAT EN NUMMER: Kampveldstraat 1a

POSTNUMMER: 3740

TYPE: VER **GEMEENTE:** Bilzen-Hoeselt

DEELGEMEENTE: Bilzen

BOUWJAAR 2010

AANTAL STERREN: ***

Ontwerp en realisatie: Jos Geusens

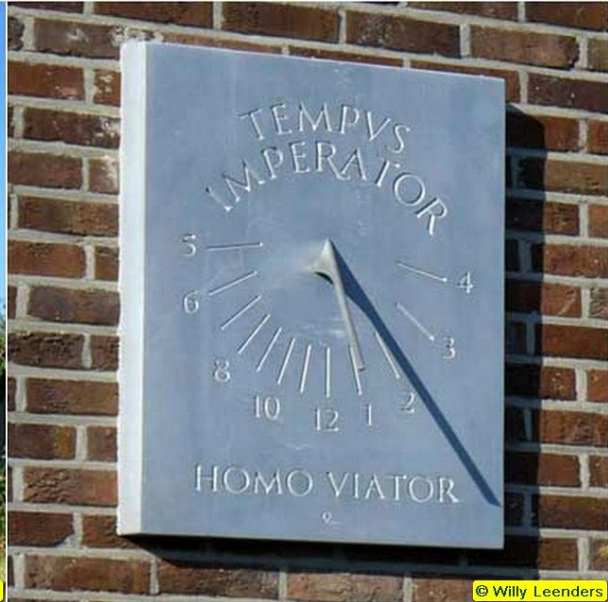
Berekening: Willy Leenders

Spreuk: TEMPUS IMPERATOR HOMO VIATOR (De tijd heerst, de mens is onderweg)

Sobere en kunstzinnig gekapte zonnewijzer uit blauwe steen met stijl in roestvrij staal. De muur is ongeveer naar het ZZO gericht. Vandaar het asymmetrisch patroon van de uurlijnen.

Het tweede deel van de spreuk HOMO VIATOR verwijst niet alleen naar de letterlijke betekenis 'de mens is onderweg'. Het is ook een knipoog vanwege de eigenaar van de zonnewijzer, een gewezen rechter. In rechtsmiddens is de ambtenaar die documenten van de ene dienst naar de andere brengt een 'viator'.

Bron en tekst: Website Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM146   LOCATIE: Kerkfabriek

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3740

TYPE: HOR   GEMEENTE: Bilzen-Hoeselt

DEELGEMEENTE: Bilzen

BOUWJAAR 1745

AANTAL STERREN:

Horizontale zonnwijzer gemaakt door Giles de Beeffe een uurwerkmaker uit Luik. (1694 - 1763). Eigenaar van dit instrument is de Kerkfabriek van de Sint-Mauritiuskerk in Bilzen.

KATALOGUS Nr.: LIM154   **LOCATIE:**
STRAAT EN NUMMER: Grote Mereweg 50
TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Bilzen-Hoeselt
BOUWJAAR

POSTNUMMER: 3740
DEELGEMEENTE: Eigenbilzen
AANTAL STERREN:

Hoepelsfeer aangekocht in tuincentrum.

KATALOGUS Nr.: LIM136   **LOCATIE:** Fietsknooppunt 123 in Limburg

STRAAT EN NUMMER: Panisbergstraat - Hardelingen

POSTNUMMER: 3730

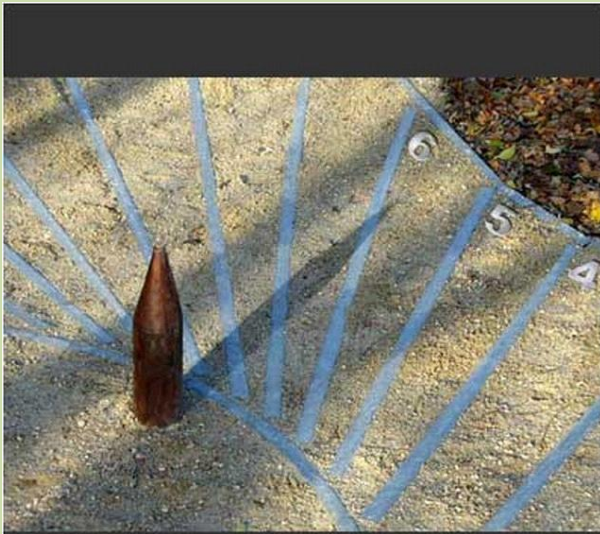
TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Bilzen-Hoeselt

DEELGEMEENTE: Hoeselt

BOUWJAAR 2009

AANTAL STERREN: ***

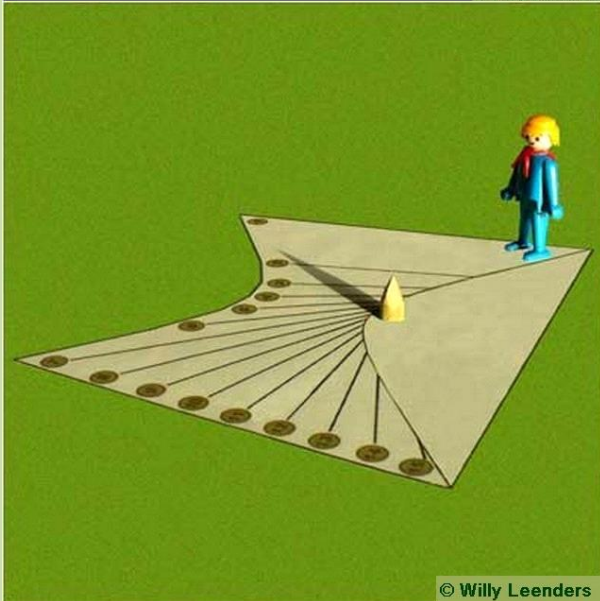
Zonnewijzer voor 'Italiaanse uren'. Dit wil zeggen dat de tijd wordt weergegeven tot zonsondergang.
Ontworpen door Willy Leenders en uitgevoerd door de gemeente Hoeselt. Deze zonnewijzer geeft niet het uur aan. De schaduw van de punt van een 40 cm hoog paaltje geeft aan hoeveel tijd er nog rest tot zonsondergang.
Afmetingen: 5 m x 5 m. De 2 hyperbolen zijn de datumlijnen voor 21 juni en 21 december.

© Willy Leenders

© Willy Leenders

© Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM149   **LOCATIE:** Tuin aan voorzijde woning

STRAAT EN NUMMER: Oude Tramweg 81

POSTNUMMER: 3740

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Bilzen-Hoeselt

DEELGEMEENTE: Munsterbilzen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Hoepelsfeer uit tuincentrum

KATALOGUS Nr.: LIM069   **LOCATIE:** Kasteelhoeve de Rosen Groenendael

STRAAT EN NUMMER: Groenendaal 2

POSTNUMMER: 3740

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Bilzen-Hoeselt

DEELGEMEENTE: Waltwilder

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Het Maastrandse renaissancekasteel Groenendaal of Croonendaal rust waarschijnlijk op een ouder fundament. Het slot werd verbouwd behalve de zijgevels. Het tafereel is cirkelvormig in witte zandsteen uitgevoerd. Romeinse becijfering van X tot VIII uur.

KATALOGUS Nr.: LIM131   **LOCATIE:** Bedrijf N.L.D.C.

STRAAT EN NUMMER: Kettingbrugweg 34

POSTNUMMER: 3950

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Bocholt

DEELGEMEENTE: Bocholt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Armilaire sfeer. Ontwerp en constructie door kunstsmederij Wim J. Jonkers Deventer Nederland

KATALOGUS Nr.: LIM002   **LOCATIE:** Pastorie, gevel van het bijgebouw

STRAAT EN NUMMER: Monshofstraat 11

POSTNUMMER: 3950

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Bocholt

DEELGEMEENTE: Reppel

BOUWJAAR 1607 (circa)

AANTAL STERREN: *

De Inventaris Bouwkundig Erfgoed geeft volgende beschrijving.

"De pastorie was afhankelijk van de abdij van Echternach. Vanaf ca. 1600 waren de pastoors religieuzen van de abdij van Postel, waarschijnlijk afkomstig van het refugiehuis van de abdij in Bree, dat in XVII A uitgroeide tot een klein klooster. De pastorie wordt voor het eerst vermeld in 1726. Ze is gelegen op een rechth., omgracht en gedeeltelijk ommuurd perceel, met ingang via een poortgebouw in het O.; hier bevond zich oorspronkelijk een ophaalbrug."

Geschilderde zonnewijzer op muur. Er is geen becijfering meer aanwezig. De pastorie bevindt zich in een rustige omgeving aan de gevel van het bijgebouw. Er zijn mooie wandelingen mogelijk in de omgeving. Volgens de dienst van toerisme van Bocholt zou de zonnewijzer van rond 1600 zijn. De bouwdatum van het gebouw waar de zonnewijzer is geplaatst zou van 1600 zijn. Waarschijnlijk is dit bouwjaar een afronding. Afgeleid van de muurankers zou het gebouw van 1607 zijn. Volgens de officiële lijst van onroerend erfgoed dateert het gebouw tussen 1650 en 1750. De zonnewijzer dateert dus heel waarschijnlijk van na de bouwdatum van het gebouw.

© Patric Oyen

© Patric Oyen

KATALOGUS Nr.: LIM147   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3960

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Bree

DEELGEMEENTE: Bree

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: **

Artistieke zonnwijzer in Brons. De stijl wordt vastgehouden door een knielende mansfiguur. Ontworpen door Jo Geebelen.
Constructie: Stefan Bongaerts.

© Jo Geebelen

KATALOGUS Nr.: LIM104   **LOCATIE:** Gevel politiebureau. Oud gemeentehuis.

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3960

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Bree

DEELGEMEENTE: Bree

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Recente stenen zuidwijzer met vergulde tekst en uurscijfers. Geplaatst op een hoek van het gebouw. Romeinse becijfering VI - VI.

Het oude stadhuis van Bree kreeg in 1647 een nieuwe gevel. In 1666 werd er een zonnewijzer aangebracht. Deze is inmiddels verdwenen. (Inventaris Bouwkundig Erfgoed)

Spreuk: TEMPUS FUGIT - CAVE NE PERDAS HOC TUUM Vertaling: De tijd vlucht - Let op dat je de uwe niet verliest

© Willy Leenders

© Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM099   **LOCATIE:** Zuidgevel van Sint-Pieterskerk

STRAAT EN NUMMER: Dorpstraat

POSTNUMMER: 3960

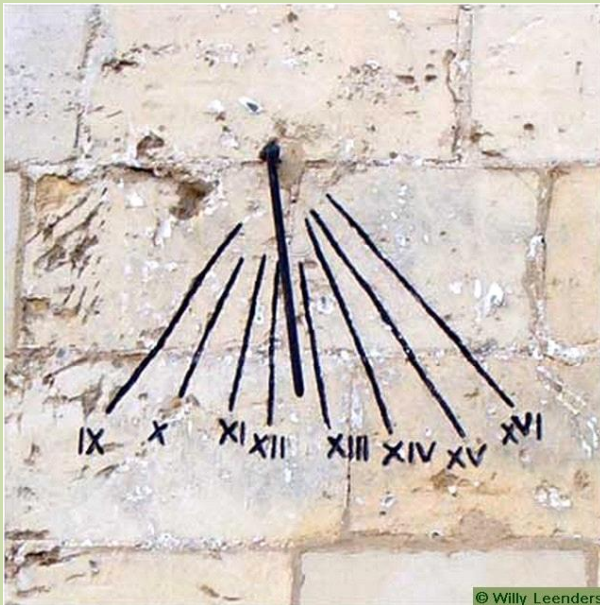
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Bree

DEELGEMEENTE: Tongerlo

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

De pseudo-basilicale Sint-Pieterskerk dateert van de 15 de eeuw en bevindt zich in Tongerlo een deelgemeente van Bree. Zonnewijzer in de Oostravee van de zuidzijde. Romeinse cijfers IX tot XVI. Stijl is staaf in de muur. Uurlijnen zijn zwart geverfde strepen op de witte stenen van de kerk.

© Willy Leenders

© Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM107   **LOCATIE:** Wetenschapspark

STRAAT EN NUMMER: Nabij campus van het LUC

POSTNUMMER: 3590

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Diepenbeek

DEELGEMEENTE: Diepenbeek

BOUWJAAR 2001

AANTAL STERREN: ***

De horizontale zonnwijzer staat bij het bedrijf PIMC (Professional Interactive Media Centre). Dit bedrijf kreeg in 2001 van de Vlaamse regering de "Leeuw van de export 2001". Hierdoor mocht het bedrijf een beeld kiezen van de kunstenaar Stefan Bongaerts uit Bree en koos voor een zonnwijzer-beeld. De zonnwijzer is gemaakt uit brons en de stijl wordt vastgehouden door een knielend figuurtje. Romeinse cijfers van VI tot VI. Spijtig genoeg ontbreken de uurlijnen van voor 6h en na 18h.

KATALOGUS Nr.: LIM048   **LOCATIE:** Voortuin

STRAAT EN NUMMER: Alfons Jeurissenstraat 151

POSTNUMMER: 3590

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Diepenbeek

DEELGEMEENTE: Diepenbeek

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Zonder becijfering. Tuinversiering. Is in feite geen zonnwijzer.

KATALOGUS Nr.: LIM148   **LOCATIE:** Voortuin

STRAAT EN NUMMER: Crijtstraat

POSTNUMMER: 3590

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Diepenbeek

DEELGEMEENTE: Diepenbeek

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Eigenaardige zonnwijzer geschikt voor een locatie ten zuiden van de evenaar. Hierdoor is de becijfering niet juist. Men bekomt het juiste uur door de uuruitlezing van 24 af te trekken.

Spreuk: BE AS TRUE TO EACH OTHER AS THIS DIAL TO THE SUN (Wees elkaar trouw zoals deze zonnwijzer en de zon)

© Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM177 **LOCATIE:** Bij picknick tafel aan fietsroute

STRAAT EN NUMMER: Peperstraat

POSTNUMMER: 3590

TYPE: ALL **GEMEENTE:** Diepenbeek

DEELGEMEENTE: Diepenbeek

BOUWJAAR 2011

AANTAL STERREN: ***

Locatie is tussen de universiteit en het centrum van Diepenbeek bij een 'belevingsplaats' met schuldak en picknicktafel. Zonnewijzer voor 'Italiaanse uren' (tijd tot zonsopgang)

Ontwerp: Willy Leenders

Uitvoering: Technische Dienst gemeente Diepenbeek onder de leiding van Raf Knevels

Berekening: Willy Leenders

Deze zonnewijzer geeft niet het uur aan. De schaduw van de punt van een 40 cm hoog paaltje geeft aan hoeveel tijd er nog rest tot zonsopgang.

Het uurlijnenpatroon is aangebracht op de grond op een oppervlakte van ongeveer 5 m x 5 m.

Het bereik van de zonnewijzer is beperkt tot de periode van één uur na zonsopgang tot één uur vóór zonsopgang. De gebogen lijn dichtbij het paaltje (zie detail) is de plaats waar de schaduw van de punt van het paaltje van 's morgens tot 's avonds valt bij het begin van de zomer, omstreeks 21 juni. Op de andere gebogen lijn valt die schaduw bij het begin van de winter, omstreeks 21 december.

De aanleg van deze zonnewijzer werd mogelijk gemaakt door de serviceclub Marnixring in Limburg die in 2006 haar driejaarlijkse prijs toekende aan het fietsroutenetwerk Limburg.

De zonnewijzer op een 'belevingsplaats' (picknicktafel en schuldak) langs de fietsroute brengt deze prijs in herinnering. De fietser kan op de zonnewijzer aflezen hoeveel tijd hem nog rest tot het donker wordt.

Deze zonnewijzer is de tweede zonnewijzer van dit soort in Vlaanderen. De eerste staat sinds 2009 langs het Limburgs fietsroutenetwerk in Hoeselt bij knooppunt 123.

Tekst is van de website www.wijzerweb.be van Willy Leenders

© Willy Leenders

© Willy Leenders

© Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM150   **LOCATIE:** Gevel aan achterzijde woning

STRAAT EN NUMMER: Schoolstraat 47

POSTNUMMER: 3650

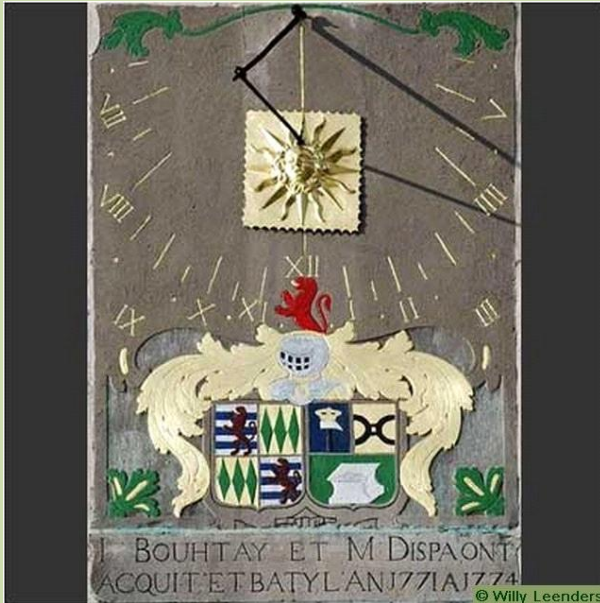
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Dilsen-Stokkem

DEELGEMEENTE: Dilsen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Zeer mooi geschilderde verticale zonnwijzer geschikt voor een muur zonder afwijking naar de richting van het zuiden. Door de westelijke declinatie van de muur is de uuraflezing niet meer juist en wijkt ongeveer 2 uren af van de zonnetijd.
Tekst: J BOUHTAY ET M DISPA ONT ACQUIT ET BATY L'AN 1771 A 1774

KATALOGUS Nr.: LIM152   **LOCATIE:** Tuin vooraan woning

STRAAT EN NUMMER: Molenveld 37

POSTNUMMER: 3650

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Dilsen-Stokkem

DEELGEMEENTE: Stokkem

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Goudkleurige zonnwijzer in voortuin. Aangekocht exemplaar.

© Gerard Bongaers

© Google Streetview

KATALOGUS Nr.: LIM151   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde woonhuis

STRAAT EN NUMMER: Rechtestraat 29

POSTNUMMER: 3650

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Dilsen-Stokkem

DEELGEMEENTE: Stokkem

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Eigenaardige zonnwijzer die gemaakt is voor een andere muurdeclinatie, daardoor verkeerde uuruitlesing. Versieringen in de vorm van een wapenschild, een molen, een kerk en het kasteel van Stokkem.

© Gerard Bongaers

KATALOGUS Nr.: LIM153   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3650

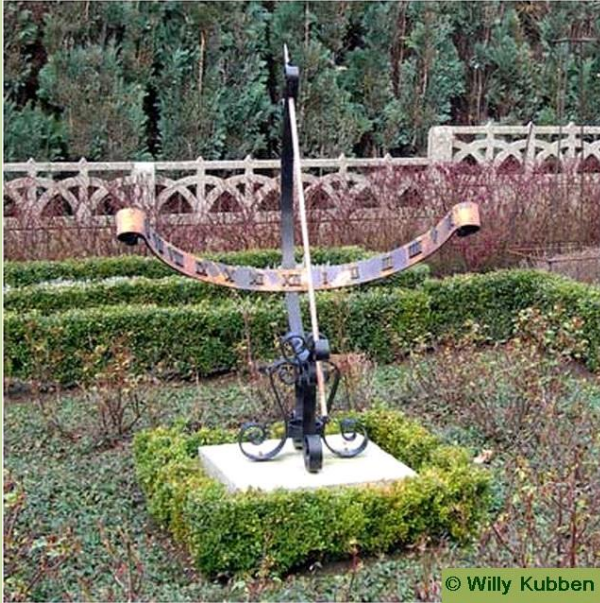
TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Dilsen-Stokkem

DEELGEMEENTE: Stokkem

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Grote aangekochte hoepelsfeer in smeedstaal op lage stenen sokkel omzoomd door buxus haag.

© Willy Kubben

KATALOGUS Nr.: LIM076   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: POL   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Boek van de tijd. Polaire zonnewijzer ontworpen door Jean-Michel Ansel. Tekst: "Tempus est aeternum nobis iter imperfectum" (De tijd is eeuwig, onze weg onvolmaakt.). 8h - 4h. De uurlijnen staan evenwijdig met de stijl. Een index op de stijl wijst de datum aan. Een tekstplaat aan de achterzijde vermeldt de breedtegraad en de oosterlengte. 50° 58' N en 5°31' E.

© Patric Oyen

© Patric Oyen

© Patric Oyen 2018

© Patric Oyen 2018

KATALOGUS Nr.: LIM008   **LOCATIE:** Park "Heempark" Natuurcentrum

STRAAT EN NUMMER: Hoogzij 7

POSTNUMMER: 3600

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Sferische zonnwijzer bevindt zich in ecologische moestuin.

KATALOGUS Nr.: LIM082   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

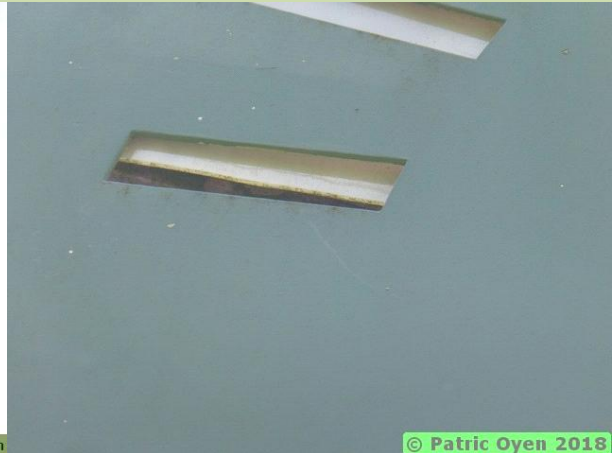
TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Boom van Sonius ontworpen door Jan Kragten van de zonnwijzerkring van Nederland. 8 - 7 h, Totale hoogte 5 m. In voor- en achterplaat van de zonnwijzer zijn een gelijk aantal spleten aangebracht. Elk spletenpaar (1 spleet in voorzijde en 1 spleet in achterzijde) ligt in een uurvlak of halfuurvlak. Aan de achterzijde van de voorste spleten is een opaal gekleurd glas aangebracht. Als de zon via de achterzijde door een uurvlak schijnt belicht ze dit glas. De nu opgelichte spleet duidt het uur aan.

KATALOGUS Nr.: LIM081   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Uurvlakzonnewijzer ontworpen door P.Oyen. De zonnewijzer bestaat uit 7 zitbankjes in prismavorm in arduin uitgevoerd. De prisma's zijn opgesteld op een kwart cirkel. Elke 2 korte bovenribben duiden een verschillend uur aan. (Elke korte bovenrib en een bijhorende messing strip liggen in een uurvlak).

KATALOGUS Nr.: LIM080   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Digitale zonnewijzer ontworpen door Hans Scharstein. De tijd wordt weergegeven met een resolutie van 5 minuten. De term digitaal duidt hier op de uitlezing en niet op de werking. De zonnewijzer is volledig "statisch" uitgevoerd; hij heeft dus geen elektronica nodig om het uur weer te geven. Hij bestaat uit een polair opgestelde doosconstructie met microgleuven. Zie voor dit principe naar de boom van Sonius (LIM082).

KATALOGUS Nr.: LIM115   **LOCATIE:** Muur

STRAAT EN NUMMER: Felix Despastraat 5

POSTNUMMER: 3600

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Kleine verticale zonnwijzer in arduin. Romeinse becijfering VI - IV. Stijl staat in een cirkel die verdeeld is in 8 sectoren.

KATALOGUS Nr.: LIM079   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Kegelvormige zonnepijler ontworpen door Javier Moreno Bares. Het grote instrument heeft Babylonische uren (telling vanaf zonsopkomst) en Italiaanse uren (telling vanaf zonsondergang). De schaduwwerper is kegelvormig. Dit is een nieuw type zonnepijler en bestaat enkel in dit park.

KATALOGUS Nr.: LIM057   **LOCATIE:** Landgoed Stalengoed (Lohest)

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Onbekend

KATALOGUS Nr.: LIM078   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Kruisdraadzonnwijzer ontworpen door Rafael Soler Gaya. Afmetingen 1000 mm x 860 mm. Datumlijnen. "A.D. MCMIVC" Tekst: "Aspice, prospice, respice et vale" (Kijk, kijk vooruit, kijk achteruit en vaar wel.) Het punt voor de aflezing van het uur wordt bepaald door de kruising van een ketting en een stijl. Aan de stijl bevindt zich nog een horizontale maanwijzer.

KATALOGUS Nr.: LIM072   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Meervlakszonnewijzer met 7 basistypen van zonnewijzers. Ontwerp: Willy Ory volgens concept van Ignace Naudts. Uitvoering: Anja Romer. Verticale zuidwijzer 7h - 18h MET, verticale oostwijzer 4h - 11h MET, verticale noordwijzer 6h - 9h en 19h - 21h OET, verticale westwijzer 14h 22h MET, polaire wijzer 19h - 18h OET, equatoriale wijzer 4h - 20h WZT en horizontale wijzer 6h - 20h MET. De tijdvereffeningsgrafiek is aangebracht aan de zuidwijzer. Ze kan toegepast worden om de zonnewijzers met MET en OET af te lezen.

KATALOGUS Nr.: LIM071   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Grote equatoriale hoepelsfeer van 120 cm doormeter. De keerkringen en poolcirkels verstevigen de constructie. Tijdschaal 6h - 18h. Aan de bovenzijde is nog een vlakke equatoriale zonnewijzer aangebracht. Ontw. J. De Graeve

KATALOGUS Nr.: LIM075   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: MER   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Meridiaan. Te 12 h zonnetijd valt het zonlicht door een spleet tussen 2 granieten blokken op een 12h lijn. Een staafje dat de 2 blokken verbindt werpt een schaduw op de meridiaanlijn. Op de meridiaan zijn plaatjes aangebracht met de landen van de EU. De schaduw valt op de plaatjes op de datum van de nationale feestdag van de respectievelijke landen. Ontw. J. De Graeve

KATALOGUS Nr.: LIM010   **LOCATIE:** Domein Bokrijk

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: ONB   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

KATALOGUS Nr.: LIM074   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Grote horizontale zonnewijzer. Ontwerp J. Opgenhaffen. 15 arduinen blokken voor uuraanduiding 5 - 19h. Diameter tafereel: 10m. Elk arduinen blok heeft een versiering met keramische cilinders. De cilinders zijn gekleurd volgens de hoogte van de zon. Grijsachtige tinten bij de blokken die dienen voor de vroege morgen en late avond en mooi gekleurde voor rond de middag.

KATALOGUS Nr.: LIM073   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Horizontale zonnewijzer met doormeter van 120 cm. 5h - 19h. Datumlijnen, Coördinaten van Genk, "Om een schaduw te plezieren". De zonnewijzer draagt het wapen van Genk. Ontw. J. Lyssens

KATALOGUS Nr.: LIM050   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER: G. Lambertlaan 52

POSTNUMMER: 3600

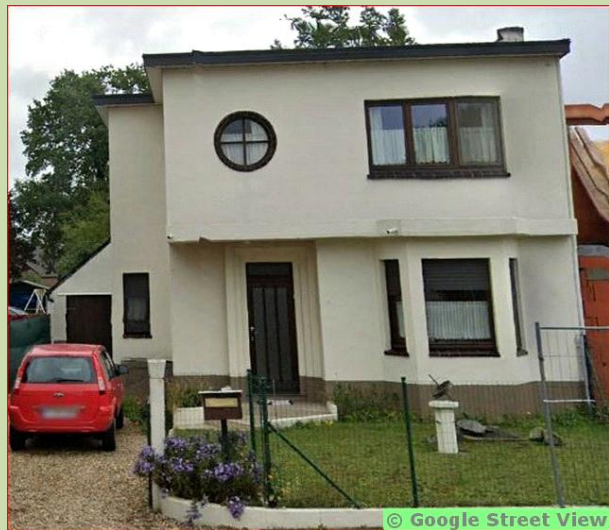
TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1995

AANTAL STERREN:

Roestvrij stalen equatoriale zw zonder becijfering of spreuk. Door eigenaar gemaakt.

KATALOGUS Nr.: LIM077   **LOCATIE:** Molenvijverpark

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3600

TYPE: ANA   **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: ***

Zonnewijzerpark. Analematische zonnewijzer ontworpen door R. Vinck. Uurschaal: 5h - 19h. Er zijn 2 taferelen: een horizontaal ellipsvormig en een schuingeplaatst rond. De lange as van de ellips is 2m.

KATALOGUS Nr.: LIM137 **LOCATIE:** Tuin in privé locatie

STRAAT EN NUMMER: Paestebloekstraat 15

POSTNUMMER: 3600

TYPE: ALL **GEMEENTE:** Genk

DEELGEMEENTE: Genk

BOUWJAAR 2009

AANTAL STERREN: **

Geïnclineerde noordwijzer

Ontwerp en constructie: Jos Geusens

Berekening: Willy Ory

Spreek: DE SCHADUW VAN DE TIJD (Nederlands)

Deze zonnwijzer op een arduinen steen van 220 cm x 65 cm is noordgericht en heeft een helling van 15,6°. Dit is de hoek die de stralen van de zon maken omstreeks 21 december 's middags. De zon staat dan op die dag het hoogst maar van alle middagen van het jaar het laagst. Ze bereikt net het bovenvlak van de steen. De rest van de dag bereikt ze dat niet en schijnt onder de steen door.

In de lente en de zomer bereikt de zon het bovenvlak van de steen gedurende de hele periode tussen zonsopgang en zonsopgang. De rest van het jaar slechts een deel van die periode. Dat deel wordt almaar kleiner naarmate de datum van 21 december dichterbij is. Op die dag heeft de zon slechts heel even contact met de zonnwijzer om op het middaguur de tijd aan te geven.

De stijl die de schaduw geeft is, zoals steeds bij een poolstijlzonnwijzer op het noordelijk halfrond, naar het noorden gericht met een helling t.o.v. Het grondvlak gelijk aan de breedtegraad, hier 51°. Met het vlak van de steen maakt de stijl dus een hoek van

$51 + 15,6 = 66,6^\circ$.

Eigenaar Jos Venken liet de Nederlandse zonnwijzerspreuk ook in het Grieks en in het Latijn aanbrengen en reageert hiermee tegen de teloorgang van de opleiding in deze klassieke talen in het secundair onderwijs.

Tekst overgenomen van website van Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM026   **LOCATIE:** Tuin vooraan dekenij

STRAAT EN NUMMER: Steenstraat

POSTNUMMER: 3890

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Ginkelom

DEELGEMEENTE: Ginkelom

BOUWJAAR 1960

AANTAL STERREN: **

De zonnewijzer staat op een stenen sokkel van 70 cm hoog. Een tweede voetstuk is 15 cm hoog en in ijzer. De zonnewijzer heeft een diameter van 1 m.

Deze armilaire sfeer heeft Romeinse uurscijfers van VI tot VI uur.

© Annemie America, Stad Hasselt

KATALOGUS Nr.: LIM040   **LOCATIE:** Gevel aan huis genaamd "Kluis van Reinrode, op binnenkoer.

STRAAT EN NUMMER: Oude Leuvense baan 2

POSTNUMMER: 3545

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Halen

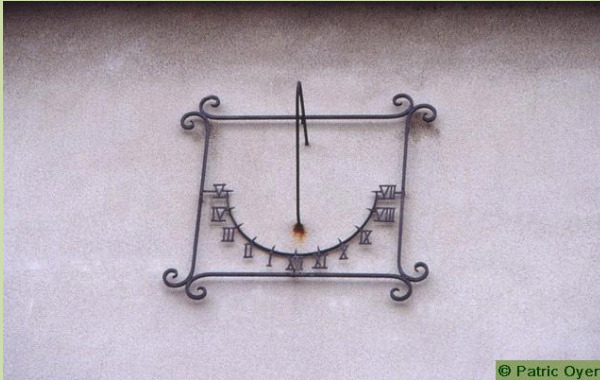
DEELGEMEENTE: Loksbergen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Waardeloos exemplaar met slechte oriëntering. Verkeerde stijl en becijfering.

De zonnwijzer is verdwenen door restauratie van het gebouw. Op de plaats waar vroeger de zonnwijzer hing is nu een raam gekomen.

KATALOGUS Nr.: LIM092   **LOCATIE:** Sint-Jans toren

STRAAT EN NUMMER: Sint-Jansbergstraat 9

POSTNUMMER: 3545

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Halen

DEELGEMEENTE: Zelem

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

KATALOGUS Nr.: LIM016   **LOCATIE:** Park bij de Achelse fontein

STRAAT EN NUMMER: Michielsplein

POSTNUMMER: 3930

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Hamont-Achel

DEELGEMEENTE: Achel

BOUWJAAR 1988

AANTAL STERREN: ***

Tussen de kerk en het gemeentehuis is een parkje waar de zonnwijzer is geplaatst. Grote ijzeren armilaire sfeer in rode kleur voor kloktijd. Twee informatiebordjes geven uitleg over het verschil tussen kloktijd en zonnetijd en een grafiek van de tijdsvereffening.

De tijdsvereffening is een correctiefactor variërend van ongeveer - 15 minuten tot ongeveer + 15 minuten afhankelijk van de datum. Afwijking ongeveer 8 minuten ten opzichte van de gemiddelde kloktijd. De zonnwijzer is gemaakt door de "Noorderkroon" een plaatselijke sterrenkundige vereniging.

© Patric Oyen

© Patric Oyen

KATALOGUS Nr.: LIM116   **LOCATIE:** Tuin achteraan woning

STRAAT EN NUMMER: Leenderdijk

POSTNUMMER: 3930

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Hamont-Achel

DEELGEMEENTE: Achel

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN: *

Vierkant tafereel. Instrument heeft arduinen tafereel en staat op arduinen sokkel.

Tekst: HAMONT-ACHEL 51°27' N 05° 48' Z en een windroos

Berekening: Willy Leenders

Omdat de zonnewijzer ontworpen werd voor een bestaande sokkel, staat de stijl en de 12-uurlijn niet evenwijdig met de rand van de sokkel.

KATALOGUS Nr.: LIM119   **LOCATIE:** Tuin vooraan woning

STRAAT EN NUMMER: Teutenstraat 7

POSTNUMMER: 3930

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Hamont-Achel

DEELGEMEENTE: Hamont

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

KATALOGUS Nr.: LIM166   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde woning

STRAAT EN NUMMER: Lentestraat 42

POSTNUMMER: 3500

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

De bewoners brachten deze zonnwijzer mee uit vakantie in een zuiders land.

Alhoewel hij (maar verkeerd) ontworpen is voor een naar het zuiden gerichte muur, staat hij tegen een muur waarvan de richting 18 graden oostelijk van het zuiden afwijkt. Het uurlijnenpatroon is gelijk verdeeld in hoeken van 15 graden. Dit is de toestand voor een vlak evenwijdig aan het evenaarsvlak (equatoriale zonnwijzer), maar niet voor een verticaal vlak zoals hier. De stijl komt horizontaal uit het bevestigingsgat en krijgt na enkele cm een knik. Die knik wordt ook weergegeven in de schaduw waardoor de schaduw nooit gelijk loopt met een uurlijn.

Dit zijn zoveel redenen waarom deze zonnwijzer niet kan werken zoals het hoort. Een euvel dat wel meer voorkomt met zonnwijzers uit een souvenirwinkel of tuincentrum.

Tekst: Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM158   **LOCATIE:**

STRAAT EN NUMMER: Sittardlaan 24

POSTNUMMER: 3500

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Aangekocht seriemodel.

© Willy Leenders

© Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM086   **LOCATIE:** Vormingsinstituut voor zelfstandig ondernemen

STRAAT EN NUMMER: Gouverneur Verwilghensingel 40

POSTNUMMER: 3500

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR 1991

AANTAL STERREN: **

Materiaal: Mergelsteen. Ontwerp en uitvoering: Mergelatelier onder leiding van Harry Jongen. Grote tekst: "MERGELATELIER TRICHTERHEIDE 1991".

De zonnewijzer is aangebracht aan de gevel van het vormingsinstituut Syntra. Vroeger was er een mergelatelier voor het ambacht van mergelbewerker. Deze atelier stond onder leiding van Harry Jongen. De zonnewijzer is van de hand van Harry. Op de locaties Maasmechelen (LIM090), Riemst (volgens Willy Leenders), Zich-Zussen-Bolder (LIM037 en LIM021) zijn nog zonnewijzers van Harry te vinden. In de meeste gevallen zijn de uurlijnen in trappen aangebracht. De zonnewijzer heeft geen uurscijfers. Tekst: "Mergelatelier Trichterheide 1991". De zonnewijzer is van de hand van Harry Jongen.

© Annemie America, Stad Hasselt

© Annemie America, Stad Hasselt

KATALOGUS Nr.: LIM109   **LOCATIE:** Tuin vooraan woning

STRAAT EN NUMMER: Sittardlaan 20

POSTNUMMER: 3500

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Horizontale zonnwijzer op sokkel. In arduin. Gecorigeerde tijd.

Spreuk: Carpe Diem (Pluk de dag)

Tekst: 5° 22' O L 50° 56" N B

Grafiek van de tijdsvereffening Ontwerp en berekening: Maurice Awouters

KATALOGUS Nr.: LIM113   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER: Kloosterlaan 60

POSTNUMMER: 3500

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN: *

Uurlijnen van 4 h tot 8 h. Arabische uurscijfers van 6 h tot 6 h. Tekst: "SCHADUW VAN DE TIJD". Achthoekig tafereel in blauwe hardsteen en messing stijl. Halve uurlijnen zijn toegevoegd.

Ontwerp en berekening: Willy Leenders

Constructie: Maurice Awouters

KATALOGUS Nr.: LIM105   **LOCATIE:** Gevel magazijn in industrieterrein

STRAAT EN NUMMER: Slachthuiskaai

POSTNUMMER: 3500

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

De uurlijnen zijn empirisch getrokken en niet berekend. De stijl heeft niet de juiste hoek. Romeinse cijfers van IX tot IV. De cijfers en uurlijnen zijn rechtstreeks geschilderd op de wit geschilderde muur. In de fabriek maakte men gelatines.

KATALOGUS Nr.: LIM096   **LOCATIE:** Voetpad bij museum "Stellingwerff-Waardenhof"
STRAAT EN NUMMER: Guido Gezellestraat   **POSTNUMMER:** 3500
TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Hasselt   **DEELGEMEENTE:** Hasselt
BOUWJAAR 2000   **AANTAL STERREN:** ***

Tekst: "'Schaduw van de tijd' Deze spreuk was de titel van de zonnewijzertentoonstelling die in 2000 plaats had in Hasselt. De stijl bestaat uit 2 stalen latten evenwijdig van elkaar. Daartussen is een spleet die een lichtvlek werpt op de uurscijfers. Spijtig genoeg wordt wegens de dikte van de latten de zonnewijzer slechts minder dan 10 uren per etmaal beschenen.

KATALOGUS Nr.: LIM110   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde woning

STRAAT EN NUMMER: Sittardlaan 6

POSTNUMMER: 3500

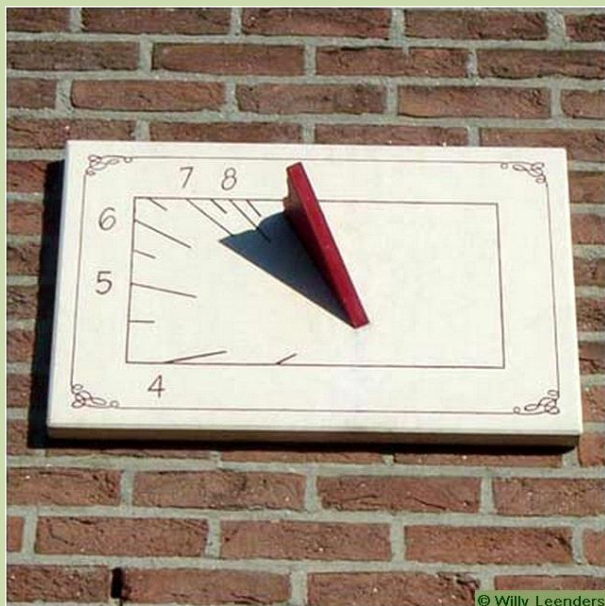
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Deze originele verticale zonnwijzer is bijna naar het noorden gericht. De Arabische cijfers 4 tot 8 zijn op het witte tafereel geschilderd. Stijl is in donker rood geschilderd hout. De ingekorte halve uurlijnen zijn weergegeven van 15h30m tot 20h30m. De eigenaar de Heer Kubben ontwierp en maakte de zonnwijzer.

KATALOGUS Nr.: LIM089   **LOCATIE:** Voortuin huis

STRAAT EN NUMMER: Plankewidelaan 13

POSTNUMMER: 3500

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Zonnewijzer is gemaakt uit roestvast staal 304. De stijlhoek is regelbaar. Hij kan dus gebruikt worden op alle locaties van het noordelijk halfrond.

KATALOGUS Nr.: LIM161   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde woning

STRAAT EN NUMMER: Langvenestraat 151

POSTNUMMER: 3500

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Stenen ingemetselde zonnewijzer geschikt voor een zuidelijk gerichte muur. Deze muur heeft spijtig genoeg een afwijking. Hierdoor duidt de zonnewijzer het onjuiste uur aan. Waarschijnlijk is de zonnewijzer aangekocht zonder rekening te houden met deze afwijking.

KATALOGUS Nr.: LIM160   **LOCATIE:** Tuin aan voorzijde villa

STRAAT EN NUMMER: Carnegielaan 33

POSTNUMMER: 3500

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Grote wit- en goudkleurige hoepelsfeer. Spijtig genoeg zijn er geen uurscijfers op de equatoriale band aanwezig.

© Google Streetview

© Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM156   **LOCATIE:** Privé verzameling

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3500

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR 1782

AANTAL STERREN: *

Volgende tekst is van Willy Leenders:

Spreuk: SOL NON OCCIDAT SUPER IRACUNDIAM VESTRAM (Laat de zon niet ondergaan over uw gramschap - m.a.w.

Als je ruzie hebt maak het dan weer goed voor je slapen gaat)

Tekst: 1782 - minuten aangegeven per 15 minuten (buitenrand)

Versiering: klassiek beeld van een stralende zon

Bijzonderheden

Deze zonnwijzer werd veworven uit een 'schattenzolder'. Uit de hoeken die de uurlijnen met elkaar maken is af te leiden dat hij gemaakt werd voor de breedtegraad 48 ° NB. De binnenachthoek heeft een onregelmatige vorm maar dat beïnvloedt de uuraflezing niet.

© Annemie America, Stad Hasselt

KATALOGUS Nr.: LIM101   **LOCATIE:** Tuin museum "Stellingwerff-Waerdenhof"

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3500

TYPE: ANA   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Analematische zonnewijzer. Arabische uurncijfers in keramische tegels. Tevens kalender (middelste strook) Tussen elke keramische tegel is nog een kleinere aangebracht om de halve uren aan te duiden. Berekening Willy Leenders. Creatie: Keramist: Gaston Beerden. Tuin van museum.

KATALOGUS Nr.: LIM159   **LOCATIE:** Gevel van villa

STRAAT EN NUMMER: Carnegieaan 33

POSTNUMMER: 3500

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Mooie ronde goudkleurige zonnewijzer met 16 stralen. De Arabische uren cijfers van 9 h tot 19 h zijn op de rand van de zonnenschijf weergegeven. Stijl is ijzeren staaf. De zonnewijzer geeft de gemiddelde zomertijd weer.

© Willy Leenders

© Google Streetview

KATALOGUS Nr.: LIM162   **LOCATIE:** Tuin van het stedelijk museum

STRAAT EN NUMMER: Guido Gezellestraat

POSTNUMMER: 3500

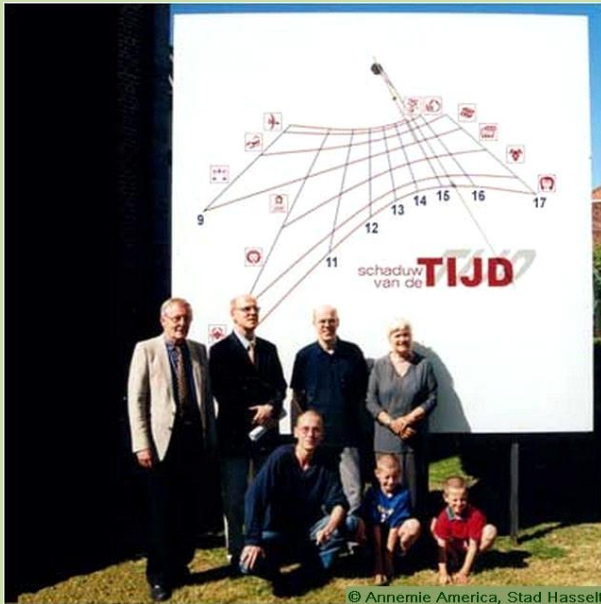
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Hasselt

BOUWJAAR 2000

AANTAL STERREN: **

In 2000 was er in het Stedelijke Museum van Hasselt een tentoonstelling "Schaduw van de tijd - Zonnewijzers in Limburg" N.a.v. Van deze tentoonstelling stond er gedurende 3 maanden een grote verticale zonnewijzer. De zonnewijzer die buiten de traditionele uurlijnen ook nog datumlijnen had werd ontworpen door Willy Leenders en uitgevoerd door de technische dienst van de stad Hasselt. Op de foto poseert Willy met zijn familie.

© Anemie America, Stad Hasselt

KATALOGUS Nr.: LIM087   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde woning.

STRAAT EN NUMMER: Muggebeekstraat 19

POSTNUMMER: 3510

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Kermt

BOUWJAAR 1999

AANTAL STERREN: ***

Spreuk: "Comme le temps passe quand on s' amuse". (Zin uit "En attendant Godot" van Samuel Beckett) Ontwerp: Willy Ory. Uitvoering: Jos Geussens. Tafereel in arduin, poolstijl van verguld roestvrij staal en uurlijnen belegd met bladgoud. Zonnewijzer is gericht naar het zuidwesten.

KATALOGUS Nr.: LIM095   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER: Roosterstraat 6

POSTNUMMER: 3510

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Kermt

BOUWJAAR 2000

AANTAL STERREN: *

Horizontale puntzonnwijzer gemaakt door Jos Geusens en ontwerp Willy Ory. Tafereel uit steen en met datumlijnen. Cijfers 4 - 8. Spreuk. "Tempus citius quam oratio te deficit" (Tijd zal eerder ontbreken dan woorden), een citaat van Cicero. Op de M van "tempus" en op die van "quam" staat een horizontaal streepje; samen vormt dit het getal 2000, het jaar van bouw en installatie.

KATALOGUS Nr.: LIM004   **LOCATIE:** Kerk Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart

STRAAT EN NUMMER: Diestersteenweg 210

POSTNUMMER: 3510

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Kermt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

De kerk is een stichting van de abdij van Herkenrode, van ca. 1220.
Grote ronde zonnwijzer met Romeinse cijfers VI - VI. Tussen de uurlijnen zijn kortere half uurlijnen zichtbaar. Spijtig genoeg zijn de uurlijnen niet juist. De uurlijnen voor 6 h 's morgens en 6 h 's avonds staan niet in elkaars verlengde. De toren is van 1512 en de Romaanse onderbouw is van 1220.

KATALOGUS Nr.: LIM135   **LOCATIE:** Kruidentuin Herkenrode

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3511

TYPE: ANA   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Kuringen

BOUWJAAR 2008

AANTAL STERREN: ***

In de kruidentuin van de abdijsite Herkenrode is een annalematistische zonnewijzer op een meridiaan uitgevoerd. Een kenplaat bij de zonnewijzer heeft de volgende tekst:
"Zonnewijzer waarin de mens betrokken wordt.
De roestige strip en het tuinpad zijn precies noord-zuid gericht. Zij volgen de meridiaan van deze plaats. Rond de strip is een bijzonder soort zonnewijzer aangelegd, waarin je schaduw de tijd aanduidt. Ga op de strip staan ter hoogte van de datum, af te lezen op een soort kalender aan weerszijden van de strip. Je schaduw wijst dan het uur aan.
Dit is de ware plaatselijke tijd of zonnetijd. Ons uurwerk loopt daarop voor, de ene dag al meer dan de andere en als de zomertijd geldt nog een uur extra.
In de lente en de zomer loopt ons uurwerk in Herkenrode gemiddeld 1 uur en 39 minuten voor op de zonnetijd, variërend van 1 uur en 33 minuten tot 1 uur en 45 minuten, afhankelijk van de datum.
Deze zonnewijzer werd gerealiseerd met de financiële steun van Lions Club Hasselt ter gelegenheid van haar 50-jarig bestaan als serviceclub in 2007. " Zie ook voor meridiaanlijn LIM118.
Ontwerp en berekening: Willy Leenders.
De zonnewijzer werd uitvoerig beschreven in Zonnetijdingen nr. 48.

KATALOGUS Nr.: LIM063   **LOCATIE:** Abdij Herkenrode

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3511

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Kuringen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Deze locatie is vermeld in de inventaris van M. Driessen en de ZW is er niet meer.

KATALOGUS Nr.: LIM117   **LOCATIE:** Tuin achteraan woning

STRAAT EN NUMMER: Heidebergstraat 7

POSTNUMMER: 3511

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Kuringen

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN:

Horizontale zonnwijzer in arduin. Het instrument staat op een sokkel. De datumlijnen verwijzen naar geboortedata van familieleden.

KATALOGUS Nr.: LIM118   **LOCATIE:** Kruidentuin Abdij site Herkenrode

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3511

TYPE: MER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Kuringen

BOUWJAAR 2006

AANTAL STERREN: ***

Meridiaanlijn in kruidentuin.

Idee en berekening: Willy Leenders Ontwerp: Buro voor vrije ruimte.

De tuin wordt nog uitgebreid met een ruimte voor thematuinen. Op het verlengde van het meridiaanpad komt er dan een analemmatische zonnwijzer. Deze is nu aanwezig. Zie LIM135. De meridiaan werd verplaatst rond 2012 en gaat over een bruggetje. Zie 2de foto.

KATALOGUS Nr.: LIM062   **LOCATIE:** Molenhuis Abdij Herkenrode

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3511

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Kuringen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Deze locatie is vermeld in de inventaris van M. Driessen en de ZW is er nooit geweest.

KATALOGUS Nr.: LIM108   **LOCATIE:** Gevel achterbouw huis

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3511

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Kuringen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Verticale zonnwijzer. Analematische uurlijnen.

KATALOGUS Nr.: LIM032   **LOCATIE:** Gevel aan woning. Oude woning Poleunis

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3510

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Spalbeek

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Zelfbouw. Deze locatie is vermeld in de inventaris van M. Driessen en de ZW is nu niet meer aanwezig.

KATALOGUS Nr.: LIM003   **LOCATIE:** Kerk Sint-Martinus

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3512

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Stevoort

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Pseudo-basiliek van ca. 1717, met laat-gotische toren, gelegen temidden van het kerkhof en toegankelijk langs een met gietijzeren hek afgezette weg.

Dubbele zonnewijzer op rechter hoeksteen van voorgevel. Cijfers niet meer duidelijk leesbaar.

KATALOGUS Nr.: LIM128   **LOCATIE:** In een grote tuin

STRAAT EN NUMMER: Tongersesteenweg 348

POSTNUMMER: 3724

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Vliermaal

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN: ***

Ontwerp en constructie: Maurice Awouters

Deze zonnewijzer van 2 meter diameter is uitgevoerd in een tuin van verschillende hectaren groot. De tegels met het uurlijnenpatroon komen van een kasteel in Frankrijk.

KATALOGUS Nr.: LIM100   **LOCATIE:** Kasteel Jongenbos

STRAAT EN NUMMER: Jongenbos 2

POSTNUMMER: 3721

TYPE: ONB   **GEMEENTE:** Hasselt

DEELGEMEENTE: Vliermaalroot

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Volgens de inventaris van het erfgoed is er een zonnewijzer aanwezig op een sokkel.

Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Kasteelpark Jongenbos [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134384> (geraadpleegd op 22 januari 2025).

In het park van het kasteel ligt op een sokkel een zonnewijzer met een cijferplaat van erg geschilderde leisteen. Van de geschonden opschriften uit verschillende perioden zijn nog leesbaar: VIRTUS ODIUM PARIT ... /C'EST DEDIÉ AUX RAY(ons du) SOLEIL ... (t)EN BOSCH / CDG VAN DER MEER 1825. Mogelijk is de steen afkomstig van het afgebrande kasteel Ten Bosch in Sint-Pieters-Heurne (Vechmaal, Heers), dat tot het patrimonium behoorde van Anna Elisabeth Bosch, echtgenote van Guillaume Lambert Claes.

KATALOGUS Nr.: LIM134   **LOCATIE:** Grafsteen

STRAAT EN NUMMER: Kerkhof van Eksel

POSTNUMMER: 3941

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Hechtel-Eksel

DEELGEMEENTE: Eksel

BOUWJAAR 2007

AANTAL STERREN: ***

Gemaakt door Jos Geusens uit Halle-Booienhove. Westelijke decinatie van 100°. Uurlijnen 2 - 8. Berekening Willy Ory.
Tekst: "Jef Veestraeten 1947 - 2006 + Liliane Paesen
wij missen je!" De zonnewijzer is uitvoerig besproken in Zonnetijdingen 2007 - 3 pagina 10 - 11.

KATALOGUS Nr.: LIM163

LOCATIE: Verzameling heemkundige kring

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3940

TYPE: EQU

GEMEENTE: Hechtel-Eksel

DEELGEMEENTE: Hechtel

BOUWJAAR 1936

AANTAL STERREN: **

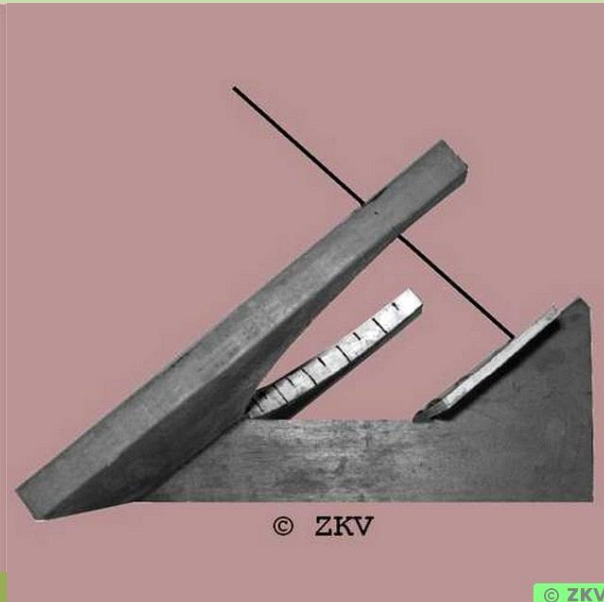
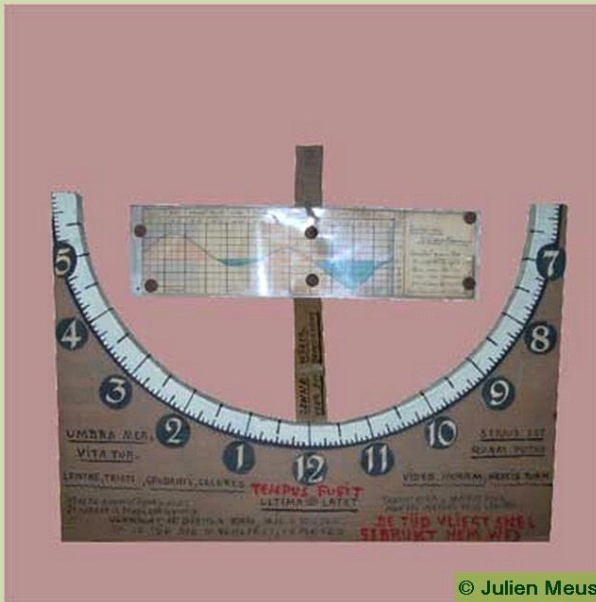
Ontwerper : Pater Rudolf Dreesen

Realisator : Pater Rudolf Dreesen

Spreuk : Omnes vulnerant, ultima necat / Umbra mea, vita tua / Lentae, tristi, gaudenti, celeres / Tempus fugit, ultima latet /
Serius est quam putas / Vides horam, nescis tuam / Transit hora, transit pena, non sic merces ipsa laboris / Veux tu savoir
à qui que je sers, je marque le temps que tu perds / De tijd vliegt snel gebruikt hem wel

Deze zonnwijzer komt uit een verzameling instrumenten die pater-leraar Rudolf Dreesen (1889 - 1971) van restmaterialen in elkaar knutselde. Hij was leraar op verschillende plaatsen, ook in Hechtel. De verzameling hoort nu toe aan de Heemkundige Kring van Hechtel-Eksel die de instrumenten bestudeert.

Op de zonnwijzer staan niet minder dan negen zonnwijzerspreuken en een tijdsvereffeningscurve (met duimspijkers bevestigd!). De tijdsvereffening is een correctiefactor om de zonnetijd, door de zonnwijzer aangegeven, om te zetten naar de kloktijd.

KATALOGUS Nr.: LIM028   **LOCATIE:** Pastorie. Niet opgesteld.

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3870

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Heers

DEELGEMEENTE: Heers

BOUWJAAR 1801

AANTAL STERREN:

Achtzijdige zonnwijzer leisteen.

KATALOGUS Nr.: LIM023   **LOCATIE:** Tuin van kasteel d'Ursel. Urselia N.V.

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3870

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Heers

DEELGEMEENTE: Heks

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Hoepelsfeer op voetstuk, is verstelbaar en stijl bestaat uit koperen draad. Gemaakt door de Luikse uurwerkmaker Hubert Sarton. (1748 - 1828).

KATALOGUS Nr.: LIM155   **LOCATIE:** Tuin van woning

STRAAT EN NUMMER: Schildstraat 24

POSTNUMMER: 3870

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Heers

DEELGEMEENTE: Mettekoven

BOUWJAAR 1767

AANTAL STERREN: ***

In een privé tuin

Horizontale zonnewijzer

Ontwerp en constructie: kopie veelvuldig verhandeld

Tekst: Let others talk of storms and showers, I'll only mark your sunny hours (Laat anderen over stormen en regenbuien praten, ik zal alleen uw zonnige uren aanduiden).

Bijzonderheden:

Deze zonnewijzer vind je op tal van plaatsen als kopie van een waarschijnlijk in Engeland of de Verenigde Staten gemaakt exemplaar.

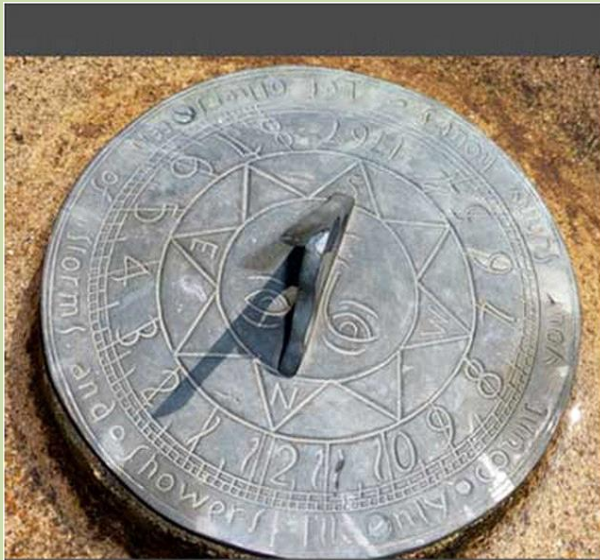
De spreuk of variaties ervan komt internationaal veel voor.

Behalve de spreuk en de uuraanduiding is op de zonnewijzer een windroos met de hoofdwindrichtingen afgebeeld.

De zonnewijzer is geplaatst op een sierlijke sokkel in het midden van een drinkbekken voor vogels.

De stijl heeft een respectabele breedte waardoor de rechterhelft voor de voormiddag dient en de linkerhelft voor de namiddag. Bij de aanduiding van 12 uur is er zoals het hoort daarom een ruimte die de twee helften scheidt.

Tekst: Willy leenders

© Boudewijn Knevels

© Boudewijn Knevels

KATALOGUS Nr.: LIM164   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde vakwerkhuis

STRAAT EN NUMMER: Ekerstraat 4

POSTNUMMER: 3540

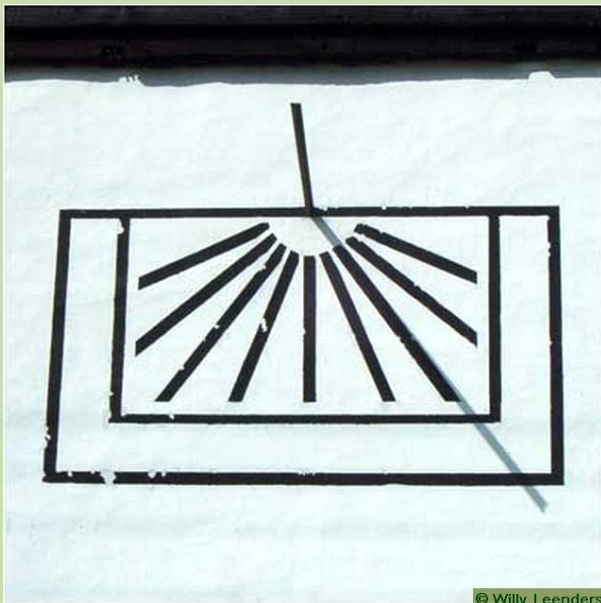
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Herk-de-Stad

DEELGEMEENTE: Berbroek

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Zonnewijzer aan mooi gerestaureerde hoeve met vakwerk.
Foutieve zonnewijzer zonder cijfers, verkeerde uurlijnen en slecht geplaatste stijl.

KATALOGUS Nr.: LIM138 **LOCATIE:** Markt

STRAAT EN NUMMER: Markt

POSTNUMMER: 3540

TYPE: MER **GEMEENTE:** Herk-de-Stad

DEELGEMEENTE: Herk-de-Stad

BOUWJAAR 2008

AANTAL STERREN: ***

Meridiaanlijn voor het gemeenschapscentrum De Markthallen. De lijn is een eerbetoon aan de Herkse astronoom Govaert Wendelen.

De middaglijn begint bij het perron, de gedenksteen voor gemeenschapscentrum De Markthallen, als herinnering aan de stadsrechten die Herk-de-Stad heeft gekregen. Jos Leemans was penningmeester van de Wendelenstichting en nam het initiatief. De meridiaan is 11 m lang, 10 cm breed en loopt naar de overzijde van de Markt.

Merkpunten geven de schaduw van het perron aan op 21 juni, het begin van de zomer. Ook het begin van de winter, de lente en de herfst zijn aangeduid. Een gedenksteen vermeldt de tekst 'Godefridus Wendelinus, astronomus' met geboortjaar 1580 en overlijdensjaar 1667. Een andere steen geeft de windrichtingen aan met de tekst 'Tempus et situs a sole deductus', wat wil zeggen dat de zon de tijd op een bepaalde plaats bepaalt. Willy Ory berekende de meridiaanlijn. Jos Geusens kapte de teksten.

De zonnwijzer werd uitvoerig beschreven in Zonnetijdingen nr. 52.

KATALOGUS Nr.: LIM123   **LOCATIE:** 't Vezershuis

STRAAT EN NUMMER: Dokter Vanweddungenstraat

POSTNUMMER: 3540

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Herk-de-Stad

DEELGEMEENTE: Herk-de-Stad

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN:

Hoepelsfeer geplaatst in betonnen constructie voor "'t Vezershuis" van het OCMW. De equatoriale zonnwijzer is verkeerd gericht. Een betere plaatsing werd aanbevolen.

KATALOGUS Nr.: LIM181 **LOCATIE:** Kerk St-Martinus

STRAAT EN NUMMER: Markt

POSTNUMMER: 3540

TYPE: VER **GEMEENTE:** Herk-de-Stad

DEELGEMEENTE: Herk-de-Stad

BOUWJAAR 2011

AANTAL STERREN: ***

Ontwerp: Jos Geusens

Berekening: Willy Ory

Tekst

IN MEMORIAM PAULI MAG(ISTRI) VANGEEL + 2004

FIRMINIQUE MED(IC) DOCT(ORI) HUYGEN + 2009

DE STUDIIS WENDELINIANIS OPTIME MERITORUM

6 JUNII 2011

(Ter nagedachtenis van meester Paul Vangeel + 2004 en van dokter Firmin Huygen +2009 die zich uiterst verdienstelijk hebben gemaakt voor de studie van Wendelen - 6 juni 2011)

De zijgevel van de kerk staat op één graad na precies naar het zuiden gericht. Het uurlijnenpatroon is dus bijna volledig symmetrisch.

De zonnewijzer werd geplaatst op initiatief van de Wendelenstichting uit Herk-de-Stad om hulde te brengen aan Paul Vangeel en Firmin Huygen die in de stichting een zeer verdienstelijke bijdrage leverden aan de studie van de figuur en het werk van Godfried Wendelen (1580-1667), priester, letterkundige, jurist en astronoom, geboren in Herk-de-Stad waar hij ook enige tijd pastoor was.

Tekst overgenomen van website Willy Leenders.

KATALOGUS Nr.: LIM059   **LOCATIE:**

STRAAT EN NUMMER: Stationsstraat 25

POSTNUMMER: 3550

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Heusden-Zolder

DEELGEMEENTE: Heusden

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Deze locatie is vermeld in de inventaris van M. Driessen en de ZW is nu onvindbaar.

KATALOGUS Nr.: LIM017   **LOCATIE:** Park domein Bovy in Bolderberg

STRAAT EN NUMMER: Galgeneinde 22

POSTNUMMER: 3550

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Heusden-Zolder

DEELGEMEENTE: Heusden

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Domein Bovy in Bolderberg

De cijfers zijn op de rand van het houten wiel geschilderd. De stijl is een stalen staaf. De stijl staat niet evenwijdig met de aardas. Vandaar dat de zonnwijzer nooit het juiste uur kan aanduiden.

KATALOGUS Nr.: LIM114   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER: Cardijnlaan 29

POSTNUMMER: 3530

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Houthalen-Helchteren

DEELGEMEENTE: Helchteren

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN: ***

Zeer grote horizontale zonnwijzer. Tijdvereffeningscurve. Romeinse cijfers VI - X. Cirkelvormig tafereel, ongeveer 3 m doormeter en afgeboord met bakstenen.

De zonnwijzer duidt de gemiddelde officiële tijd aan. Een zonnevereffeningskurve helpt de bezoeker om de gemiddelde tijd om te zetten in de juiste tijd.

Ontwerp en uitvoering: Marice Awouters

Tekst: 51° 3' 25" NB 5° 22' 33" OL

KATALOGUS Nr.: LIM106   **LOCATIE:** Gevel

STRAAT EN NUMMER: Cardijnlaan 29

POSTNUMMER: 3530

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Houthalen-Helchteren

DEELGEMEENTE: Helchteren

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Westwijzer Tekst: "Vivero memento" (Denk eraan te leven). Gemaakt door eigenaar Maurice Awouters. Hij is leraar steenkapper. Arabische cijfers 1 - 8. Halve uurlijnen tussen 2 en 8 h lijnen.

Tekst: 51° 3' 25" NB 5° 22' 33" OL

De zonnwijzer is aangebracht in een vensteropening.

KATALOGUS Nr.: LIM111   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER: Cardijnlaan 29

POSTNUMMER: 3530

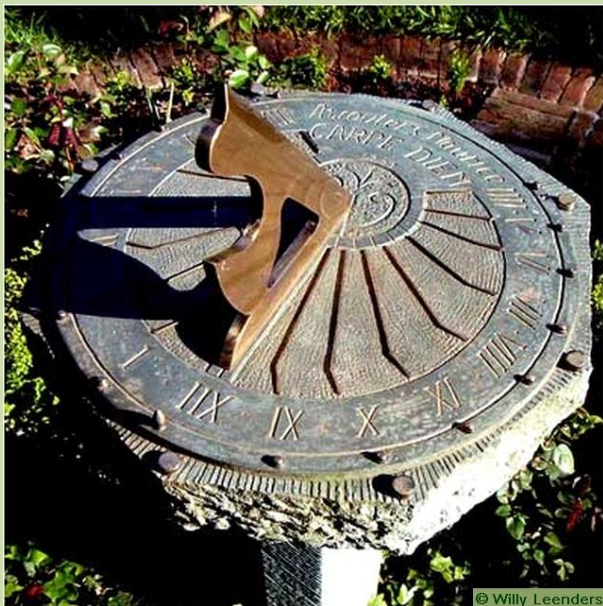
TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Houthalen-Helchteren

DEELGEMEENTE: Helchteren

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Romeinse cijfers IV - VIII. Hardstenen zonnewijzer met bronzen stijl op stenen sokkel. Uurlijnen in reliëf weergegeven.
Tekst: "Carpe diem - Awouters Maurice".

KATALOGUS Nr.: LIM018   **LOCATIE:** Kerk Sint-Martinus

STRAAT EN NUMMER: Centrum

POSTNUMMER: 3530

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Houthalen-Helchteren

DEELGEMEENTE: Houthalen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Is geen zonnwijzer doch een uurwijzerplaat. Deze locatie werd foutief telefonisch doorgegeven door het gemeentebestuur.

KATALOGUS Nr.: LIM171   **LOCATIE:** Achtertuin.

STRAAT EN NUMMER: Pieter Breughelstraat 1

POSTNUMMER: 3620

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Lanaken

DEELGEMEENTE: Lanaken

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Mooie hoepelsfeer op stenen sokkel. Waarschijnlijk aangekocht. De eigenaar heeft ook een verticale zonnwijzer aan de zijgevel geplaatst. Zie LIM133. Het ontwerp is gemaakt met de app "Shadows".

KATALOGUS Nr.: LIM165   **LOCATIE:** Voorgevel aan huis

STRAAT EN NUMMER: Waterstraat 180

POSTNUMMER: 3620

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Lanaken

DEELGEMEENTE: Lanaken

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

De poolstijl is naar de muur toe gebogen. Deze zonnwijzer is afkomstig uit zuidelijk Europa. De declinatie van de muur is 43° W. Aangezien deze zonnwijzer gemaakt is voor een zuidelijk gerichte gevel is er dus een belangrijke miswijzing. Al bij al een mooie gevelversiering door de grote zonnefiguur rond de zonnwijzer. Waarschijnlijk is dit een mozaïek.

© Google Streetview

© Google Streetview

KATALOGUS Nr.: LIM133   **LOCATIE:**

STRAAT EN NUMMER: Pieter Breughelstraat 1

POSTNUMMER: 3620

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Lanaken

DEELGEMEENTE: Lanaken

BOUWJAAR 2007

AANTAL STERREN: ***

Verticale zonnewijzer gemaakt uit Trespan door Laurens Geurts. Spreuk: Horas non numero, nisi serenas. Vertaling: "Ik tel geen uren, tenzij zonnige". Locatie: 50° 53' 34" NB 5° 38' 11" OL. Declinatielijnen per dierenriemteken. Afmetingen: 1000 mm breed x 900 mm hoog. Het tafereel is voorzien van een kroonlijst. Mooie tijdvereffeningslussen. Uren met onderverdelingen per 6 minuten. Uurcijfers: VI tot IV. Vrij ingewikkelde aflezing doordat 3 verschillende tijden kunnen afgelezen worden. Namelijk: plaatselijke zonetijd, wintertijd en zomertijd. In de achtertuin staat nog een hoepelsfeer op een mooie sokkel. Zie foto onderaan. Er is ook LIM171.

KATALOGUS Nr.: LIM065   **LOCATIE:** Hoeve Daalbroek

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3621

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Lanaken

DEELGEMEENTE: Rekem

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Deze locatie is vermeld in de inventaris van M. Driessen en de ZW is onvindbaar.

KATALOGUS Nr.: LIM091   **LOCATIE:** Muur aan hoeve Daelbroek

STRAAT EN NUMMER: Daalbroekstraat 64

POSTNUMMER: 3621

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Lanaken

DEELGEMEENTE: Rekem

BOUWJAAR 1990

AANTAL STERREN: **

Zonnewijzer in blauwe hardsteen met goudkleurige cijfers, uurlijnen en tekst. Op de plaats waar de uurlijnen samenkomen is een goudkleurig zonnetje op te merken. In het midden van het zonnetje is de stijl geplaatst. Deze opstelling komt vrij veel voor. De zonnewijzer geeft de gemiddelde wintertijd en de gemiddelde zomertijd weer.

Ontwerp en constructie: José Bosard

Spreuk: OPA KALI (ORA KALI - Grieks - Een mooi uur)

Tekst: LAT. 50° 56' LONG. 5° 40' J. BOSARD LIEGE 1990. José Bosard is zeer gekend als maker van gelijkaardige zonnewijzers in Walonië.

KATALOGUS Nr.: LIM031   **LOCATIE:** Tuin achteraan woning

STRAAT EN NUMMER: Oude God 27

POSTNUMMER: 3621

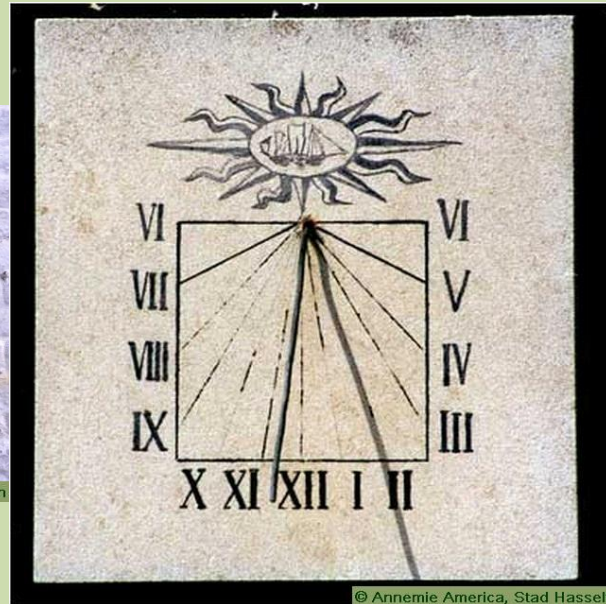
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Lanaken

DEELGEMEENTE: Rekem

BOUWJAAR 1952

AANTAL STERREN: *

Gekocht in Parijs. Aangebracht aan zuidmuur. Romeinse cijfers VI - VI. Witte steen op zwarte achtergrond. De muur heeft echter een declinatie. Daardoor duidt de zonnewijzer een verkeerd uur aan.

KATALOGUS Nr.: LIM125   **LOCATIE:** Gevel vooraan woning

STRAAT EN NUMMER: Englebert Adanglaan 49

POSTNUMMER: 3970

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Leopoldsburg

DEELGEMEENTE: Leopoldsburg

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN: *

Het tafereel bestaat uit een zware roestvrij stalen plaat die gemonteerd is op een afstand van de gevel. De 8 (uur)lijnen zijn gleuven in het tafereel. Er zijn geen uurscijfers weergegeven. Waarschijnlijk heeft de zonnwijzer slechts een artistieke waarde. De stijl is een staaf.

KATALOGUS Nr.: LIM182   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde woning

STRAAT EN NUMMER: Weijerken 16

POSTNUMMER: 3920

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Lommel

DEELGEMEENTE: Lommel

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: **

Ontwerp en uitvoering: Wim Geerts

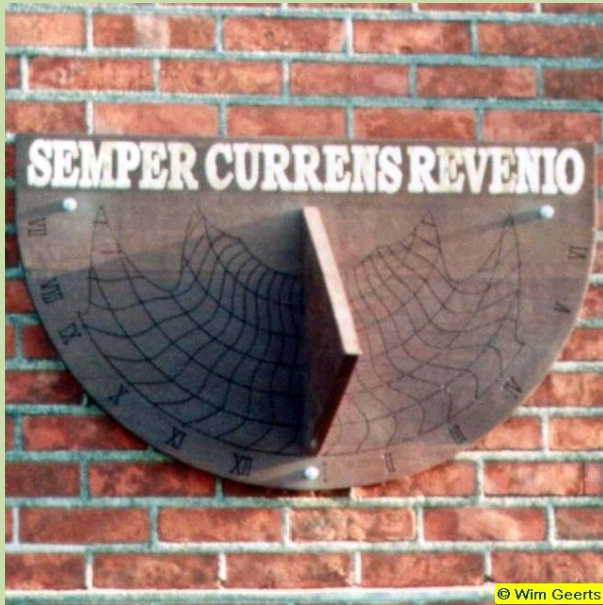
Spreuk: SEMPER CURRENS REVENIO (Voortrennend keer ik steeds terug.)

In tegenstelling tot een poolsstijlzonnwijzer maakt de stijl geen hoek met het horizontale vlak, gelijk aan de breedtegraad (hier 51°) maar een willekeurige hoek (hier 35°).

De zonnwijzer krijgt daardoor een ongewoon uitzicht: de uurlijnen zijn 'slingerlijnen' en concentrische cirkels vormen datumlijnen. De schaduw van de stijl is nog wel een rechte lijn maar er is op het zonnwijzerpaneel geen rechte lijn meer om hem mee te vergelijken.

De zonnwijzer is gemaakt voor de kloktijd.

(Tekst Willy Leenders)

KATALOGUS Nr.: LIM088   **LOCATIE:** Kasteel 't Hamel in het kasteelpark.

STRAAT EN NUMMER: Burggrachtstraat 20-21

POSTNUMMER: 3560

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Lummen

DEELGEMEENTE: Lummen

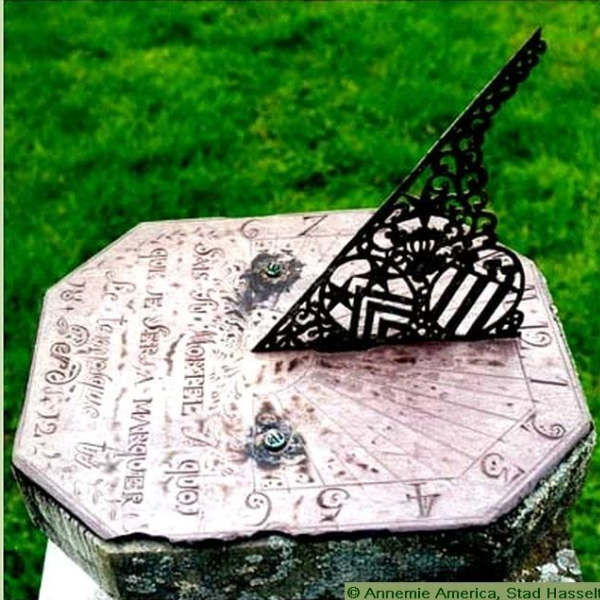
BOUWJAAR 1812

AANTAL STERREN: ***

Spreuk: SAIS TU MORTEL A QUOI QUE JE SERS
A MARQUER LE TEMPS QUE TU PERDS - 1812

(Weet jij sterveling waarvoor ik dien. Om de tijd aan te geven die jij verliest - 1812)

De stijl kwam op een latere datum in de plaats van de oorspronkelijke. Hij is als een metalen kantwerk uitgevoerd en bevat de wapenschilden van de families Hénis en Briers, voorouders van de eigenaar, baron André de Moffarts (in 2004 overleden). Naar webstek Willy Leenders.

© Annemie America, Stad Hasselt

KATALOGUS Nr.: LIM180 **LOCATIE:** Apotheekmuseum

STRAAT EN NUMMER: Markt 45

POSTNUMMER: 3680

TYPE: ZAK **GEMEENTE:** Maaseik

DEELGEMEENTE: Maaseik

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

De zakzonnwijzer is uitgesteld in een kleine vitrine van het apotheekmuseum. De zonnwijzer is in hout gemaakt. Op het hout is papier gekleefd. Het instrument bestaat uit drie delen. Een verticale zonnwijzer, een horizontale zonnwijzer en een kompas. Het koordje dat diende als stijl voor beide zonnwijzers is afgebroken en hangt los aan de verticale zonnwijzers. Aan de cijfers te zien is het waarschijnlijk een zeer oud instrument dat gemaakt is door een kenner, doch niemand professioneel.

© Patric Oyen

© Patric Oyen

© Patric Oyen

© Patric Oyen

KATALOGUS Nr.: LIM167   **LOCATIE:**

STRAAT EN NUMMER: Knapkoekstraat 14

POSTNUMMER: 3680

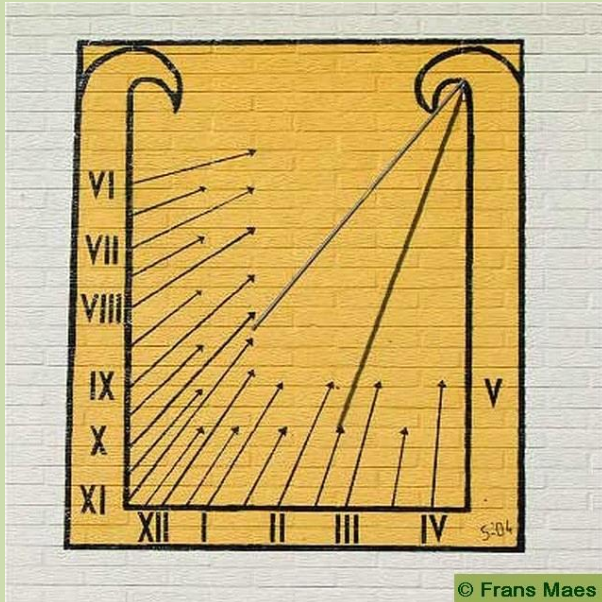
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Maaseik

DEELGEMEENTE: Maaseik

BOUWJAAR 2004

AANTAL STERREN: ***

De zonnwijzer is gebaseerd op de dubbele zonnwijzer aan het kasteel van Leut (zie LIM011 en LIM012). Spijtig genoeg zijn de uurlijnen totaal verkeerd. De 12 h lijn op een verticale zonnwijzer moet steeds verticaal zijn indien de zonnwijzer gemaakt is voor plaatselijke zonnetijd. Op deze zonnwijzer zou de uurlijn voor circa 4 h 30 m verticaal geschilderd zijn ! Meer als voor versiering kan deze zonnwijzer niet gebruikt worden.

KATALOGUS Nr.: LIM027 **LOCATIE:** Tuin van paters kruisheren.

STRAAT EN NUMMER: Pelsersstraat

POSTNUMMER: 3680

TYPE: HOR **GEMEENTE:** Maaseik

DEELGEMEENTE: Maaseik

BOUWJAAR 1744

AANTAL STERREN: **

Leistenen tafereel, koperen stijl. Romeinse cijfers VI - VI. Gemaakt door Pierre Thevoz. Zeer mooie zonnwijzer met graveerwerk. Eigenaardig genoeg staan de uren cijfers van VI tot XII in spiegelbeeld. Een bezoek is aan te vragen.

KATALOGUS Nr.: LIM024   **LOCATIE:** Tuin van paters kruisheren

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3680

TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Maaseik

DEELGEMEENTE: Maaseik

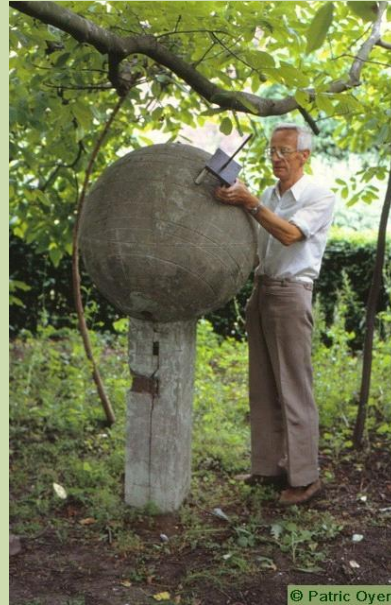
BOUWJAAR 1953

AANTAL STERREN: **

Wereldbol met zonnevereffeningscurve, equator en ecliptica. Gemaakt door pater Antonius van Dooren. Restauratie door J. Lyssens in 2003. De zonnwijzer is geplaatst op privé domein. De zonnwijzer kan bewonderd worden op de woensdag voor O.L.H. Hemelvaart, tijdens open monumentendag of na afspraak met Erik Froyen Tel. 089 757300.

© Willy Leenders

© Patric Oyen

KATALOGUS Nr.: LIM039 **LOCATIE:** Gevel aan kasteel Oude Kuil

STRAAT EN NUMMER: Oude kuil 1

POSTNUMMER: 3680

TYPE: VER **GEMEENTE:** Maaseik

DEELGEMEENTE: Neeroeteren

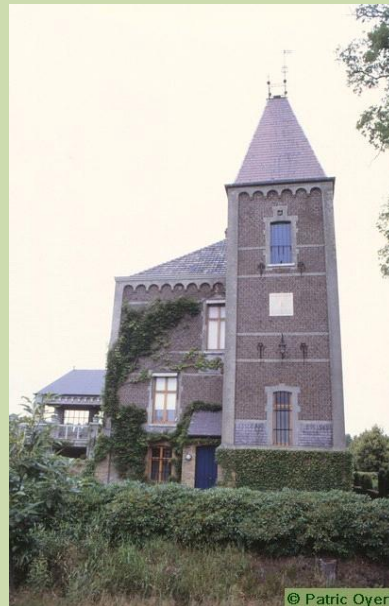
BOUWJAAR 1980

AANTAL STERREN: ***

Tekst: "E SALICE ROBVR" (Kracht uit wilgenhout.) en tekst "Ik tel alleen de zonnige uren." Ontwerp: De Roose. Gemaakt door Pieter Boudens.

© Patric Oyen

© Patric Oyen

© Annemie America, Stad Hasselt

© Annemie America, Stad Hasselt

KATALOGUS Nr.: LIM157   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde woning

STRAAT EN NUMMER: Steenakkerstraat 131

POSTNUMMER: 3630

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Maasmechelen

DEELGEMEENTE: Leut

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Aangekochte zuidwijzer geplaatst op een muur die niet naar het zuiden gericht is. Slechte stijl. Zonneuur aflezen is niet mogelijk.

KATALOGUS Nr.: LIM011   **LOCATIE:** Kasteel Vilain XIII. Nu rusthuis.

STRAAT EN NUMMER: Dreef 148

POSTNUMMER: 3630

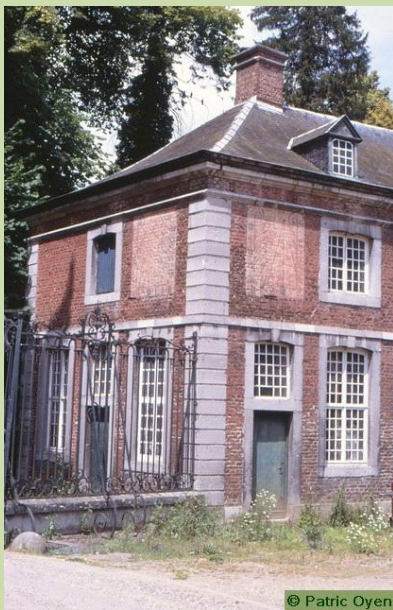
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Maasmechelen

DEELGEMEENTE: Leut

BOUWJAAR 1828

AANTAL STERREN: ***

Oostgerichte zuidwijzer. IIII - II. Geschilderd op bakstenen muur. Zie ook LIM012. De 2 zonnewijzers zijn elk op een hoek geplaatst.

KATALOGUS Nr.: LIM143   **LOCATIE:** Voorgevel

STRAAT EN NUMMER: Steenakkerstraat

POSTNUMMER: 3630

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Maasmechelen

DEELGEMEENTE: Leut

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Deze verticale zonnwijzer is terug te vinden naast de kapel van O.L.Vrouw van Overwinning in het gehucht Mazenhoven in Leut een deelgemeente van Maasmechelen.

Kitscherige seriezonnwijzer. De zonnwijzer is gemaakt voor een naar het zuiden gerichte muur. De muur waarop hij staat wijkt 40° af van het zuiden in de richting van het westen. De zonnwijzer is technisch waardeloos en kan nooit het juiste zonneur aanduiden.

KATALOGUS Nr.: LIM012   **LOCATIE:** Kasteel Vilain XIII. Nu rusthuis.

STRAAT EN NUMMER: Dreef 148

POSTNUMMER: 3630

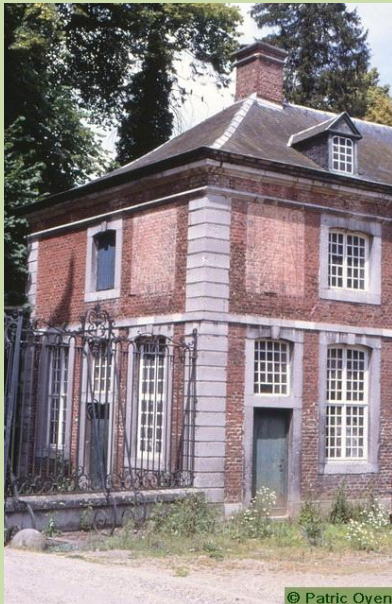
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Maasmechelen

DEELGEMEENTE: Leut

BOUWJAAR 1828

AANTAL STERREN: ***

Westgerichte zonder stijl. X - VII. Geschilderd op bakstenen muur. Zie ook LIM011.

KATALOGUS Nr.: LIM090   **LOCATIE:** Tuin achteraan woning

STRAAT EN NUMMER: Boudewijnlaan 144

POSTNUMMER: 3630

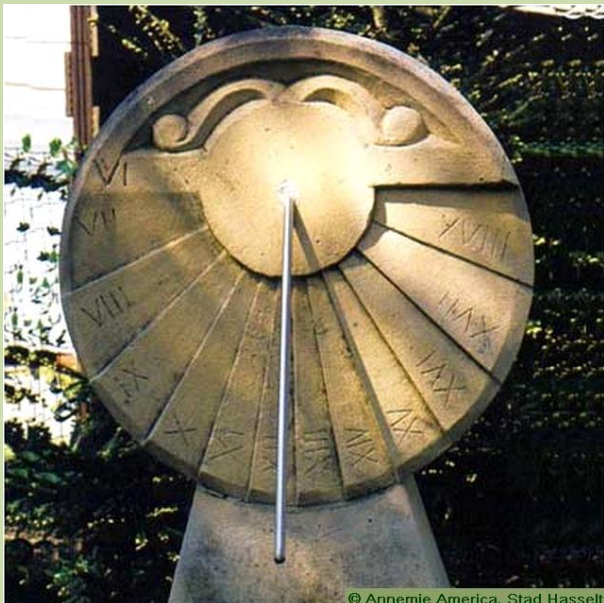
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Maasmechelen

DEELGEMEENTE: Maasmechelen

BOUWJAAR 1991

AANTAL STERREN: **

Ronde verticale zonnwijzer op voetstuk. De vlakken tussen de uurlijnen zijn schuin geplaatst. Ontwerp en uitvoering: Harry Jongen. Materiaal: Mergelsteen.

© Anemie America, Stad Hasselt

KATALOGUS Nr.: LIM042   **LOCATIE:** Koninklijk domein

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3630

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Maasmechelen

DEELGEMEENTE: Opgrimbie

BOUWJAAR 1962

AANTAL STERREN: ***

Hoepelsfeer, gemaakt door Frans-Wiro van Hinsberg. (1906 - 1986)

Ontwerp en constructie: Frans-Wiro van Hinsberg (1906-1986)

Spreuk: ELC DINC UP ZYN TYD (in een van de banden)

Deze klassieke zonnwijzer op een monumentale sokkel staat bij de villa Fridhem in het koninklijke domein. Hij is een geschenk van de provincie West-Vlaanderen aan koning Boudewijn en koningin Fabiola bij gelegenheid van hun eerste officieel bezoek aan Brugge.

De architect van het domein koos, tot grote ergernis van ontwerper kunstsmid Frans-Wiro van Hinsberg uit Damme, de (verkeerde) plaats voor de zonnwijzer en wilde die niet meer wijzigen. Eenzelfde zonnwijzer staat bij de woning van de weduwe van Hinsberg in Damme. In het Museum Sint-Janshospitaal in Damme bevindt zich het 'Kunstkabinet van Hinsberg' met een selectie uit het werk van de kunstsmid.

Koning Boudewijn en koningin Fabiola kwamen bijna elk weekend in Opgrimbie. Na de dood van de koning in 1993 kwam de koningin er nog zelden.

Bij de bouw van de koninklijke villa adviseerde Jozef Weyns, de eerste conservator van het openluchtmuseum in Bokrijk (Genk). De naam 'Fridhem' bracht koning Boudewijn mee uit Zweden. Het paleis van zijn grootouders heette zo.

Voor het maken van een foto was er geen toelating. De koningin stond erop om daarvoor zelf te zorgen. En dat deed ze ook. Tekst overgenomen van website Willy Leenders.

KATALOGUS Nr.: LIM013   **LOCATIE:** Pastorie 1718

STRAAT EN NUMMER: Dorpstraat 1

POSTNUMMER: 3850

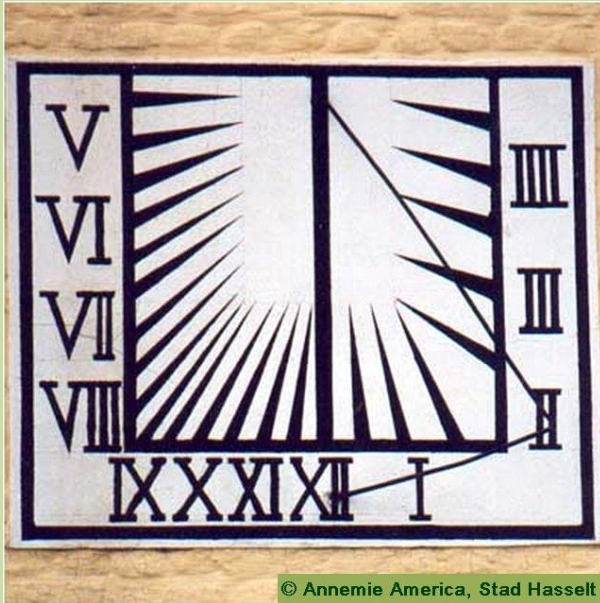
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Nieuwerkerken

DEELGEMEENTE: Kozen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Voormalige Witherenpastorie, afhankelijk van de abdij van Averbode, die sedert 1230 het begevingrecht uitoefende in de parochie Kozen. Verticale zonnewijzer aan zuidergevel. Westafwijkend. Romeinse cijfers. Ook lijnen op halve uren aangebracht. Romeinse cijfers van V tot IIII.

© Annemie America, Stad Hasselt

© Annemie America, Stad Hasselt

© Patric Oyen

© Google streetview 2009

KATALOGUS Nr.: LIM044   **LOCATIE:** Kerk Sint-Gertrudis

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3670

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Oudsbergen

DEELGEMEENTE: Gruitrode

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Zeer oude zonnwijzer. Enkele resten zijn nog zichtbaar. Nog enkele cijfers zichtbaar. De stijl ontbreekt. Is nu vervangen door zonnwijzer met katalogusnummer LIM043.

KATALOGUS Nr.: LIM043   **LOCATIE:** Kerk Sint-Gertrudis

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3670

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Oudsbergen

DEELGEMEENTE: Gruitrode

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

In de zuidermuur van de kerk aangebracht. De zonnwijzer is uitgehouwen uit de mergelsteen. VI - XVIII.

KATALOGUS Nr.: LIM029   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER: Rozenstraat

POSTNUMMER: 3660

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Oudsbergen

DEELGEMEENTE: Oudsbergen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Moderne hoepelsfeer. Foutief opgesteld. Deze locatie is vermeld in de inventaris van M. Driessen en de ZW is nu onvindbaar.

KATALOGUS Nr.: LIM103   **LOCATIE:** Plein voor kerk

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3990

TYPE: ANA   **GEMEENTE:** Peer

DEELGEMEENTE: Peer

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

De stenen voor deze zonnwijzer werden gelegd in verband met "Open Monumentendag 2000" die tijd als thema had. Zeer mooie analematische zonnwijzer. Cijfers zijn uitgehouwen in vierkante arduinen tegels tussen de kasseien van het plein. Arabische cijfers. De bezoeker zelf fungeert als schaduwwerper.

© Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM030   **LOCATIE:** Tuin voor open bebouwing

STRAAT EN NUMMER: Bedrijfstraat 2

POSTNUMMER: 3990

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Peer

DEELGEMEENTE: Peer

BOUWJAAR 1974

AANTAL STERREN: **

Grote moderne hoepelsfeer. Is gemaakt door technisch instituut van Beringen.

KATALOGUS Nr.: LIM093   **LOCATIE:** Tuin bij woning

STRAAT EN NUMMER: Markt 15

POSTNUMMER: 3990

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Peer

DEELGEMEENTE: Peer

BOUWJAAR 1950

AANTAL STERREN:

Zonnewijzer is gemaakt door de eigenaar van het pand.

KATALOGUS Nr.: LIM019 **LOCATIE:** Parkje vooraan kerk

STRAAT EN NUMMER: Kerkdorp

POSTNUMMER: 3990

TYPE: EQU **GEMEENTE:** Peer

DEELGEMEENTE: Wijchmaal

BOUWJAAR 1981

AANTAL STERREN: **

In de zonnwijzer werd de wijzerplaat van het oude torenuurwerk verwerkt. Ijzeren plaat met cijfers VI - VI. Platte schijf met gnomon. Juistheid is twijfelachtig omdat bij dit type zonnwijzer het tafereel equatoriaal moet opgesteld worden. Bij de oude foto van 1992 ontbreken verschillende delen van de Romeinse cijfers. Die werden inmiddels terug aangebracht.

© Annemie America, Stad Hasselt

© Patric Oyen

KATALOGUS Nr.: LIM112   **LOCATIE:** Tuin voor woning

STRAAT EN NUMMER: Onderwijslaan 11

POSTNUMMER: 3910

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Pelt

DEELGEMEENTE: Pelt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Equatoriale halve hoepelsfeer. Arabische cijfers 8 - 7. MEZT. + (tijdvereffening). Vrij preciese uitlezing door draadvormige stijl. Weergave van 4 windstreken. Mooie zwarte smeedstalen sokkel op vierkante stenen basis.

KATALOGUS Nr.: LIM140   **LOCATIE:** Grasveld bij hoeve

STRAAT EN NUMMER: Het Hobos 1

POSTNUMMER: 3900

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Pelt

DEELGEMEENTE: Pelt

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Hoeve z.g. "Het Hobos". In de 16 de eeuw vermeld als Hoogbos, naar de ligging op één der hoogste punten van de gemeente (54 m).

Aan de zandweg van de hoeve is een beukenhaag gesitueerd met enkele ijzeren hekken, waarachter op een grasveld een gecementeerde achthoekige zonnwijzer met metalen tafereel.

KATALOGUS Nr.: LIM066   **LOCATIE:** Tuin vooraan woning

STRAAT EN NUMMER: Heikant 58

POSTNUMMER: 3910

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Pelt

DEELGEMEENTE: Sint-Huibrechts-Lille

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Equatoriale zonnwijzer in mooie verzorgde tuin.
De zonnwijzer is een tuincentrummodel.

© Willy Leenders

© Google Streetview

KATALOGUS Nr.: LIM102   **LOCATIE:** Voortuin

STRAAT EN NUMMER: Heikant 22

POSTNUMMER: 3910

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Pelt

DEELGEMEENTE: Sint-Huibrechts-Lille

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Equatoriale zonnwijzer. De Romeinse uurcijfers staan op een halve ring, hierdoor is het uur slechts af te lezen van VI h tot VI h. Aangezien de cijfers in de verkeerde richting zijn weergegeven is de zonnwijzer slecht geschikt voor het zuidelijke halfrond. Men kan ook het uur aftrekken van 24 om het juiste zonneuur te bekomen. Voorbeeld: stel dat de stijl zijn schaduw werpt op het cijfer X, dan is het $24 - 10 = 14$ h.

KATALOGUS Nr.: LIM058   **LOCATIE:** Woonhuis

STRAAT EN NUMMER: Steenweg

POSTNUMMER: 3770

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Riemst

DEELGEMEENTE: Herderen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Deze locatie is vermeld in de inventaris van M. Driessen. Het huis is nu afgebroken.

KATALOGUS Nr.: LIM009   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde huis

STRAAT EN NUMMER: Brugstraat 23

POSTNUMMER: 3770

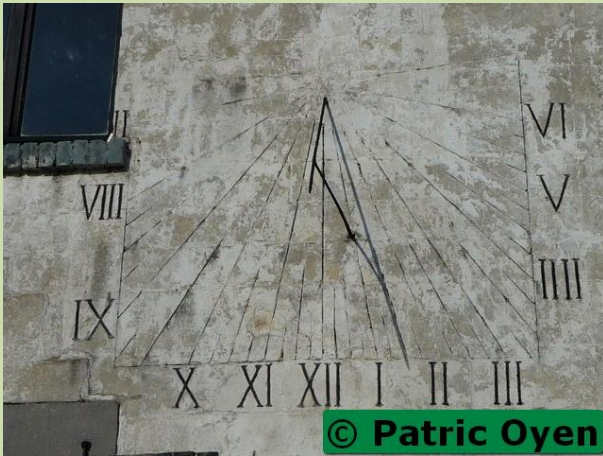
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Riemst

DEELGEMEENTE: Kanne

BOUWJAAR 1784

AANTAL STERREN: ***

Zeer mooie grote zonnewijzer. Gekraste uurlijnen in mergelsteen. Ieder kwartier een lijn. VII - VI.
Op Google Streetview van 2021 is te zien dat de zonnewijzer nog steeds intact is.

KATALOGUS Nr.: LIM168   **LOCATIE:** Tuin vooraan woning

STRAAT EN NUMMER: Rijckerstraat 80

POSTNUMMER: 3770

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Riemst

DEELGEMEENTE: Membruggen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Deze bronzen zonnwijzer is waarschijnlijk aangekocht in een tuincentrum. Hij is opgesteld op een sokkel in witte zandsteen. De stijl staat niet in het middelpunt van de cirkelvormige cijferring. Hierdoor kunnen de uurscijfers niet op gelijke afstanden van elkaar staan. Het is niet zeker dat dit zo is. De volledige zonnwijzer kan ingesteld worden volgens de breedtegraad van de locatie.

KATALOGUS Nr.: LIM141   **LOCATIE:** Zijgevel

STRAAT EN NUMMER: Grote Straat 60

POSTNUMMER: 3770

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Riemst

DEELGEMEENTE: Val-Meer

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Resten van een gesloten hoeve met kern uit 17 de eeuw. Mergelstenen gebouwen onder aangepaste zadeldaken, gegroepeerd rondom een rechthoekig erf.
Volgens de inventaris van het onroerend erfgoed is er aan de mergelstenen zijgevel met aandak een zonnwijzer te zien. Eén der schouderstukken van het aandak zou als zonnwijzer fungeren.

KATALOGUS Nr.: LIM037   **LOCATIE:** Tuin vooraan woning.

STRAAT EN NUMMER: Visésteenweg 189

POSTNUMMER: 3770

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Riemst

DEELGEMEENTE: Zichen-Zussen-Bolder

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Zonnewijzer gemaakt uit hardsteen door Harry Jongen, laatste mergelbewerker in West-Limburg. Zie ook beschrijving in het boek "Zonnewijzers in Limburg" van M. Driessen. Romeinse becijfering VI - VI.

KATALOGUS Nr.: LIM021   **LOCATIE:** Tuin vooraan woning

STRAAT EN NUMMER: Visésteenweg 189

POSTNUMMER: 3770

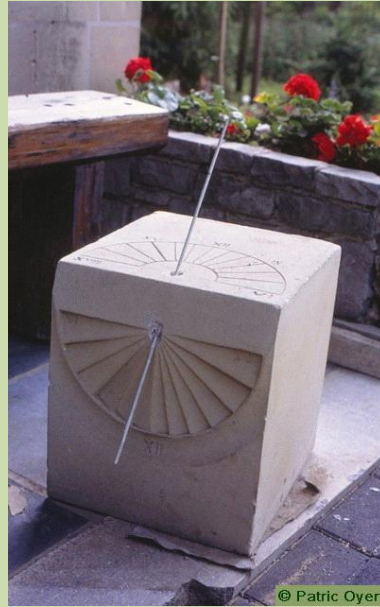
TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Riemst

DEELGEMEENTE: Zichen-Zussen-Bolder

BOUWJAAR 1993

AANTAL STERREN: **

Kubusvormige gekombineerde zonnewijzer. Vooraan verticale zuidwijzer. Bovenaan horizontale zonnewijzer.

KATALOGUS Nr.: LIM053   **LOCATIE:** Kasteel ter Biest (Landbouwschool)

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3800

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Brustem

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Deze locatie is vermeld in de inventaris van M. Driessen en de ZW is nu onvindbaar.

KATALOGUS Nr.: LIM129   **LOCATIE:** Achtergevel van woonhuis

STRAAT EN NUMMER: Brustemdorp 120

POSTNUMMER: 3800

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Brustem

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN: *

Ontwerp Jos Geussens

Ontwerp en realisatie: Jos Geusens

Berekening: Willy Ory

Spreek: 'GEEF TIJD ZIJN ZIN'

De zonnwijzer is gekapt in Vinalmont steen. Merk de variatie op in de vorm van de letter N.

KATALOGUS Nr.: LIM054   **LOCATIE:** Pastorie

STRAAT EN NUMMER: Burggracht 5

POSTNUMMER: 3800

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Brustem

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Ommuurde Witherenpastorie gelegen aan de thans gedempte burggracht.
Voor de deur, horizontale zonnewijzer op leisteen. Stijl ontbreekt en tafereel is gebroken in verschillende stukken. Een restauratie is zeer moeilijk uit te voeren.

© Annemie America, Stad Hasselt

© Annemie America, Stad Hasselt

KATALOGUS Nr.: LIM083   **LOCATIE:** Tuin aan voorzijde woning

STRAAT EN NUMMER: Vliegveldlaan 69

POSTNUMMER: 3800

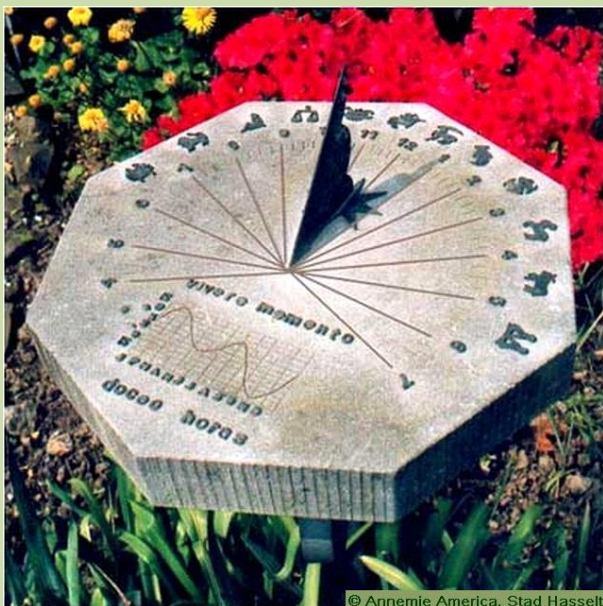
TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Brustem

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Spreuk: "Vivero memento" (Denk eraan te leven.) "Docea Horas" (Ik informeer over de uren.) Versierd met dierenriemtekens en tijdvereffeningscurve. Ontw. en uitvoering: Marcel Saigot. Achthoekig arduinen tafereel met Arabische becijfering van 4h tot 7h. De 12 tekens van de dierenriem zijn rond de uursijfers aangebracht. De tijdvereffeningscurve staat aan de zuidkant van het tafereel.

KATALOGUS Nr.: LIM056   **LOCATIE:** Woonhuis "Engelbos"

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3800

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Engelmanshoven

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Deze locatie is vermeld in de inventaris van M. Driessen en de ZW is nu onvindbaar.

KATALOGUS Nr.: LIM055   **LOCATIE:** Pastorie

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3800

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Engelmanshoven

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Onbekend

KATALOGUS Nr.: LIM061   **LOCATIE:** Verzameling Kasteel Henisdael

STRAAT EN NUMMER: Truilingerweg 1

POSTNUMMER: 3800

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Kerkom-bij-Sint-Truiden

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Onbekend

KATALOGUS Nr.: LIM120   **LOCATIE:** Gevel vooraan woning

STRAAT EN NUMMER: Luikerstraat 62

POSTNUMMER: 3800

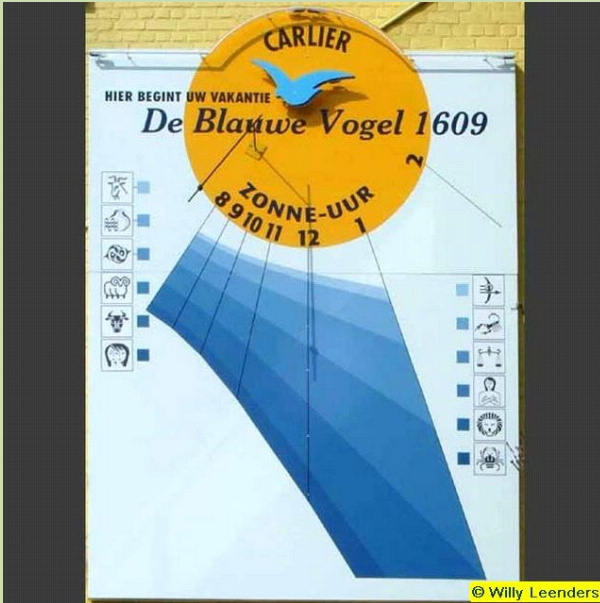
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Sint-Truiden

BOUWJAAR 2003

AANTAL STERREN: **

Gevel van reisbureau De Blauwe Vogel. (Uitvoering: Eric Deneuker, D&G Projects, Sint-Truiden)
Een instructiepaneeltje onder de zonnwijzer geeft enige uitleg over de uuraanduiding (en het verschil met de officiële tijd) en de datumaanduiding die de zonnwijzer geeft.
Tekst: "Hier begint uw vakantie. De Blauwe Vogel 1609. Zonneuur." Arabische becijfering: 8h - 2h. Oostelijk gerichte zonnwijzer met datumlijnen. Een bolletje op de stijl duidt de datum aan.

KATALOGUS Nr.: LIM068   **LOCATIE:** Verzameling Vanruten

STRAAT EN NUMMER: Viaductstraat 1

POSTNUMMER: 3800

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Sint-Truiden

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Onbekend

KATALOGUS Nr.: LIM049   **LOCATIE:** Tuin bij Terbiest

STRAAT EN NUMMER: Kampveld 5

POSTNUMMER: 3800

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Sint-Truiden

BOUWJAAR 1991

AANTAL STERREN: **

Ontwikkeling en uitvoering: José Bosard

Tekst: J. Bosard 1991 - LAT. 50° 49' LON. 5° 12'

Deze horizontale zonnewijzer beschikt over 2 tijdschalen. Eén voor de gemiddelde wintertijd en één voor de gemiddelde zomertijd.

© Anemie America, Stad Hasselt

KATALOGUS Nr.: LIM098   **LOCATIE:** Festraetsstudio in begijnhof

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3800

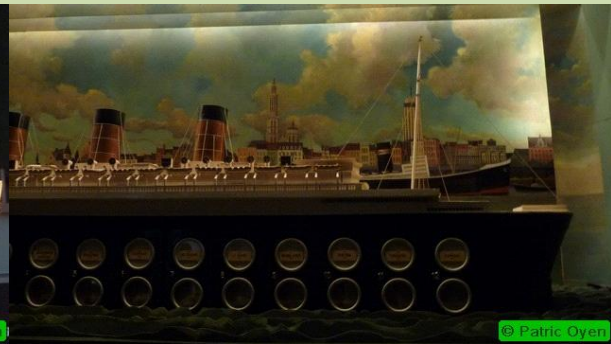
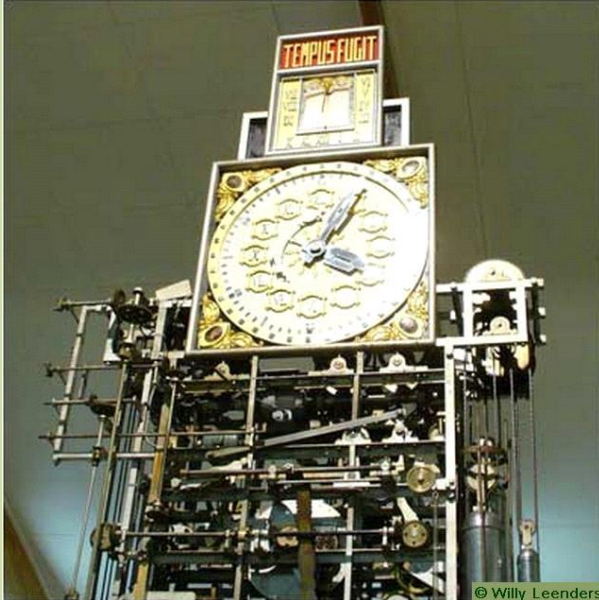
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Sint-Truiden

BOUWJAAR 1942

AANTAL STERREN: **

Julien Louis Camille Festraets, geboren te Sint-Truiden op 17/02/1904 spendeerde 25 jaar ? aan de bouw van zijn astronomisch uurwerk. Rond het uurwerk is de geschiedenis van de tijd uitgebeeld met een zonnwijzer, een zandloper en een wateruurwerk. Aangezien deze zonnwijzer binnen staat, kan hij zijn taak niet vervullen. Toch is hij goed ontworpen en zou in een gepaste omgeving zijn taak kunnen vervullen. Hier zorgt elektrisch licht voor de uitlezing. Er is ook nog een boot van 8m aanwezig die de vaart van Antwerpen naar New-York simuleert. Achter 12 patrijspoorten is de waterstand in verschillende wereldhavens weergegeven. De Festraetsstudio is een bezoek waard.

KATALOGUS Nr.: LIM126   **LOCATIE:** Tussen Trudobeeld en abdijtoren

STRAAT EN NUMMER: Grote markt

POSTNUMMER: 3800

TYPE: MER   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Sint-Truiden

BOUWJAAR 2005

AANTAL STERREN: ***

De meridiaanlijn werd tijdens het weekend van 9-10/12/2005 ingehuldigd. De meridiaan, aangeduid met een 5 cm brede strip van 13 meter lang in messing, wordt in een verhouding gelijk aan de gulden snede onderbroken met een tekstplaatje.

Op het middaguur, 12 uur ware plaatselijke tijd, staat de zon precies in het zuiden. De schaduw van de zuil van het Trudobeeld valt dan samen met de meridiaanlijn en wijst richting abdijtoren. De zuil is dus een zonnewijzer voor slechts één uur, het ware middaguur. Deze 'Trudo-meridiaan' eert een beroemde Truienaar, Graaf de Theux de Meylandt (1794-1874).

KATALOGUS Nr.: LIM169   **LOCATIE:** Plantsoen

STRAAT EN NUMMER: Nachtegaal Kortebos

POSTNUMMER: 3800

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Sint-Truiden

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Deze smeedstalen equatoriale zonnwijzer is opgesteld bij de Onze Lieve Vrouwe Basiliek in het gehucht Kortebos bij St_Truiden. Spijtig genoeg is de stijl niet juist georiënteerd.

KATALOGUS Nr.: LIM170   **LOCATIE:** Kasteeldomein Nieuwenhoven

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3800

TYPE: ALL   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Sint-Truiden

BOUWJAAR 2004

AANTAL STERREN: ***

Deze zeer originele puntzonnwijzer werd ontworpen door Jos Geusens. Dit wetenschappelijk verantwoorde kunstwerk duidt op 11 september de juiste zonnetijd aan. Namelijk elk uiteinde van de paaltjes werpt dan op die datum zijn schaduw op cijfers die op een meridiaan geplaatst zijn. De zonnwijzer herdenkt de aanslagen op de twin towers in New - York. De zonnwijzer bestaat nu niet meer. Berekening Willy Ory.

KATALOGUS Nr.: LIM130   **LOCATIE:** Gevel huis

STRAAT EN NUMMER: Kasteelstraat 6

POSTNUMMER: 3800

TYPE: ONB   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Zepperen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Nog geen gegevens beschikbaar.

KATALOGUS Nr.: LIM036   **LOCATIE:** Tuin vooraan woning

STRAAT EN NUMMER: Drie zustersstraat 1

POSTNUMMER: 3800

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Zepperen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: *

Moderne uitvoering

© Patric Oyen

KATALOGUS Nr.: LIM142   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER: Zepperen-Dorp 10

POSTNUMMER: 3800

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Sint-Truiden

DEELGEMEENTE: Zepperen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Rentmeesterhuis van het St.Servaaskapittel van Maastricht, verblijfplaats van de kanunnik-rijproost, vertegenwoordiger van het kapittel.
In de tuin een kalkstenen zonnwijzer.

KATALOGUS Nr.: LIM124   **LOCATIE:** Oprit villa aan gevel

STRAAT EN NUMMER: Torenlaan 8

POSTNUMMER: 3945

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Tessenderlo-Ham

DEELGEMEENTE: Ham

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Zonnewijzer is gemaakt uit smeedijzer. Becijfering van VIII tot IV. De Romeinse cijfers zijn in ronde velden aangebracht. Er zijn geen uurlijnen, doch halve uurlijnen tussen de cijfers aangebracht. Mooie artistieke en verzorgde zonnewijzer.

KATALOGUS Nr.: LIM179 **LOCATIE:** Privétuin

STRAAT EN NUMMER: Broekstraat 18

POSTNUMMER: 3945

TYPE: EQU **GEMEENTE:** Tessenderlo-Ham

DEELGEMEENTE: Kwaadmechelen

BOUWJAAR 2009

AANTAL STERREN: **

Vlakke Equatoriale zonnewijzer

Ontwerp, berekening en constructie: Carlo Heller, bedrijf Helios

Spreek: Time Waits For No One (De tijd wacht op niemand).

Inscriptie: de coördinaten van de plaats en een tabel met de waarden van de tijdsvereffening

Deze precisiezonnepijzer is instelbaar om zowel de zonnetijd als de kloktijd aan te duiden.

De schaduw van de poolstijl geeft op de wereldkaart aan waar de zon op dat ogenblik in haar hoogste stand staat, in het zuiden dus. Het is daar dan de echte middag.

Op de achterkant van de schijf staat de wereldkaart voor het zuidelijk halfrond.

Op de voorkant wordt de tijd aangegeven gedurende de lente en de zomer (de zon staat dan steeds vóór de schijf). Op de achterkant wordt de tijd aangegeven gedurende de herfst en de winter (de zon staat dan steeds achter de schijf).

De zonnepijzer heeft een doormeter van 60 cm.

Hij is vervaardigd van roestvrij staal. Alle aanduidingen zijn met computergestuurde laserstralen aangebracht.

De wereldkaart is beschermd met een keramische glaslaag.

Deze zonnepijzer van het type Polaris 600 wordt vervaardigd door ingenieur Carlo Heller in zijn bedrijf Helios in Wiesbaden.

De uitvoering in Ham was de eerste, in België geleverd.

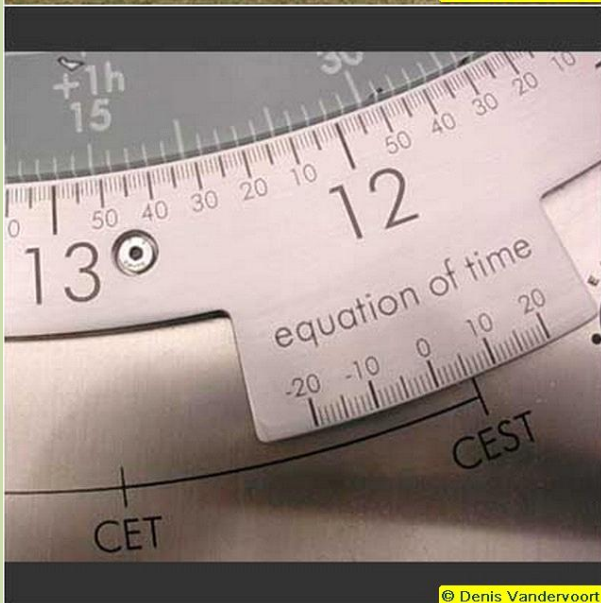
Gegevens overgenomen van de website van Willy Leenders

© Denis Vandervoort

© Denis Vandervoort

© Denis Vandervoort

KATALOGUS Nr.: LIM094   **LOCATIE:** Tuin aan woning

STRAAT EN NUMMER: Bremstraat 11

POSTNUMMER: 3945

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Tessenderlo-Ham

DEELGEMEENTE: Oostham

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN:

Tafereel en stijl van messing. Uurlijnen en Arabische cijfers gegraveerd. Afmetingen: 260 mm diameter.
Tijdvereffeningstabel is in het messing gegraveerd. 51° 07' NB 5°12' OL. Gemaakt door André Bleys.

KATALOGUS Nr.: LIM064   **LOCATIE:** Leerlooierij

STRAAT EN NUMMER: Wassevenstraat

POSTNUMMER: 3945

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Tessenderlo-Ham

DEELGEMEENTE: Oostham

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Onbekend

KATALOGUS Nr.: LIM001   **LOCATIE:** Pastorie

STRAAT EN NUMMER: Pastoriestraat 5

POSTNUMMER: 3945

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Tessenderlo-Ham

DEELGEMEENTE: Oostham

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Alleenstaand dubbelhuis, gebouwd 1671-1680, met aanpassingen in 1734, en gerestaureerd in 1947 en in 1969-1970. Zuidergevel. Cementwerk op bakstenen muur. Beschermd gebouw van 1680. Bezoek waard. Zeer mooi waardevol gebouw. Romeinse cijfers VIII tot II. De uursijfers staan spijtig genoeg bij de halve uurlijnen. In 2011 begon de restauratie van de pastorie. Willy Ory een bestuurslid van Zonnewijzerkring Vlaanderen gaf advies met technische tekeningen en berekeningen om de restauratie van de zonnwijzer uit te voeren. De derde foto hieronder is de toestand tijdens de restauratie in 2011.

KATALOGUS Nr.: LIM070   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde villa

STRAAT EN NUMMER: Sparrenweg 78

POSTNUMMER: 3980

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Tessenderlo-Ham

DEELGEMEENTE: Tessenderlo

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: **

Zeer mooie marmereen zonnewijzer met uur- en datumlijnen. IX - XVIII. CUI DOMUS HUIC HORA (Van wie het huis is, is de tijd) 1998 TEMPUS FUGIT.(De tijd vliedt) Gem. Door E. Beckx. Berekening door Willy Ory

© Anemie America, Stad Hasselt

KATALOGUS Nr.: LIM139   **LOCATIE:** Hospitaal- en begijnhofkapel

STRAAT EN NUMMER: Graethempoort zonder nummer

POSTNUMMER: 3840

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Tongeren-Borgloon

DEELGEMEENTE: Borgloon

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

De Inventaris Bouwkundig Erfgoed geeft volgende beschrijving:

"De zuidergevel geeft een duidelijk beeld van de oorspronkelijke toestand: de drie Romaanse trav., lager dan de huidige hoogte, zijn elk voorzien van een rondboogliseen, waarbinnen een klein rondboogvenster met afgeschuinde neg; hierboven een muurvlak van baksteen. De drie gotische trav. Zijn van baksteen, op een plint cf. W.-gevel. Dit gedeelte was tot ca.1606 voorzien van een zijbeuk: hierop wijzen de twee gedichte spitsbogen van baksteen, op pijlers met mergelstenen banden; hierboven, bakstenen, spitsboogvormige bovenlichten met gerestaureerd, mergelstenen maaswerk. Zonnwijzer tussen het tweede en derde venster."

KATALOGUS Nr.: LIM006   **LOCATIE:** Kasteel Opleeuw

STRAAT EN NUMMER: Mettekoovenstraat

POSTNUMMER: 3840

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Tongeren-Borgloon

DEELGEMEENTE: Gors-Opleeuw

BOUWJAAR 1874

AANTAL STERREN: ✱

Volledig uit hout gemaakte zonnewijzer tegen de zijgevel van de oostvleugel. Wit geschilderd met zwarte kader. Romeinse cijfers IIII - VIII. De stijl is pijlvormig. Cijfers zijn te groot en staan dicht bij elkaar. De uurlijnen zijn niet meer zichtbaar. Spijtig genoeg ontbreken verschillende cijfers.

IN 2017 bracht Willy Ory een bestuurslid van Zonnewijzerkring Vlaanderen een bezoek aan het kasteel. De toestand van de zonnewijzer was er niet op verbeterd. De foto links-boven is van de jaren 1990 en de foto recht-boven is van 2017.

KATALOGUS Nr.: LIM005   **LOCATIE:** Kerk Sint-Niklaas en Sint-Dionysius

STRAAT EN NUMMER: Gotemstraat 54

POSTNUMMER: 3840

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Tongeren-Borgloon

DEELGEMEENTE: Gotem

BOUWJAAR 1889

AANTAL STERREN: ***

IIII - III. Geschilderd tegen zuid-oost muur. De kerk en zonnewijzer zijn uit mergelsteen.

KATALOGUS Nr.: LIM007   **LOCATIE:** Parkje aan kapel van Helshoven. Kapel is van de 13 de eeuw.

STRAAT EN NUMMER: Helshovenstraat

POSTNUMMER: 3840

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Tongeren-Borgloon

DEELGEMEENTE: Hoepertingen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

De kapel van Helshoven werd in 1994 grondig gerestaureerd. De kapel werd aan de Romeinse straatweg Tienen - Maastricht door de Johannietororde opgericht na de bouw van een gasthuis in de 13 de eeuw. De kapel werd door een brand vernield in 1574 en rond 1660 terug opgebouwd.

Aan het grasperk voor de kapel staat een merkwaardige combinatie zonne- en windwijzer. Romeinse becijfering van VIII - XVI uur. Zwakke constructie en door oriëntatie verkeerde uuraanduiding.

KATALOGUS Nr.: LIM060   **LOCATIE:** Toren van kasteel

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3840

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Tongeren-Borgloon

DEELGEMEENTE: Hoepertingen

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Deze locatie is vermeld in de inventaris van M. Driessen en de ZW is nu onvindbaar.

KATALOGUS Nr.: LIM025   **LOCATIE:** Tuin van klooster Mariënhof

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3840

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Tongeren-Borgloon

DEELGEMEENTE: Kerniel

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Mooi bewerkte stijl. Spijtig genoeg is achzijdige tafereel gebroken.

KATALOGUS Nr.: LIM022   **LOCATIE:** Tuin van kasteel van Hamal. 3 km ten zuiden van Tongeren

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3700

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Tongeren-Borgloon

DEELGEMEENTE: Tongeren

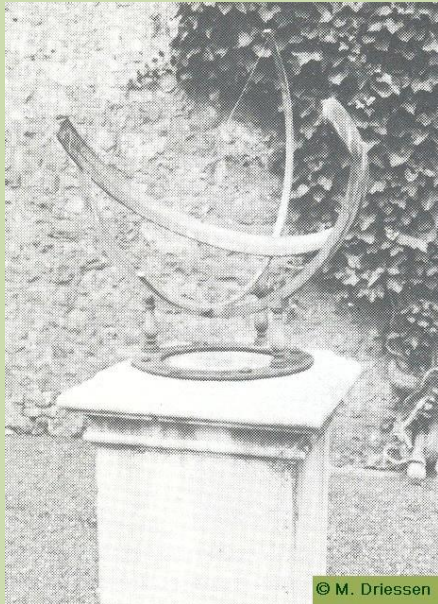
BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

Metalen hoepelsfeer op stenen voetstuk. Stijl is koperen draad. Eigenaar geeft geen toelating voor bezichtiging. Vrij nauwkeurig instrument.

Gemaakt door Hubert Sarton.

Hubert Sarton (1748 - 1828) is een beroemde Luikse klokkenmaker.

© M. Driessen

KATALOGUS Nr.: LIM033   **LOCATIE:** Begijnhof

STRAAT EN NUMMER: Sint-Catharinastraat 7

POSTNUMMER: 3700

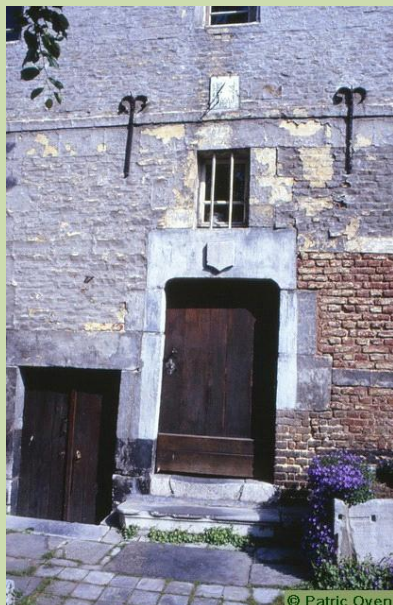
TYPE: VER   **GEMEENTE:** Tongeren-Borgloon

DEELGEMEENTE: Tongeren

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: ***

Huis is van 1652. Zuidwijzer. Oostafwijkend. 6 - 3. Mooi klein zonnewijzertje boven het bovenlicht der deur. Begijnhof is een bezoek waard.

© Patric Oyen

© Patric Oyen

© Anemie America

© Anemie America

KATALOGUS Nr.: LIM035   **LOCATIE:** Park kasteel de Tornaco

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3840

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Tongeren-Borgloon

DEELGEMEENTE: Voort

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Koperen bovenstuk, stijl met sierlijke ronding. Geen sferische, doch platte plaat in het equatorvlak.

KATALOGUS Nr.: LIM172   **LOCATIE:** Plein aan achterzijde gemeentehuis

STRAAT EN NUMMER: Schoolstraat 115

POSTNUMMER: 3798

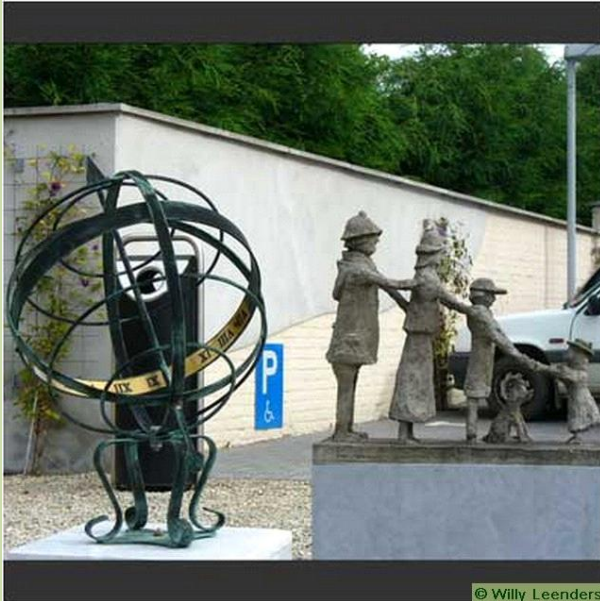
TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Voeren

DEELGEMEENTE: 's Gravenvoeren

BOUWJAAR 2008

AANTAL STERREN: **

Equatoriale hoepelsfeer. De aangekochte zonnwijzer is een exemplaar dat men vrij veel aanbiedt in tuincentra. Doordat de ring met uurscijfers onderste boven is gemonteerd zijn de cijfers in de verkeerde richting opgesteld. De zonnwijzer is gemonteerd met een centrale bout op de stenen sokkel. Daardoor kan de zonnwijzer rond draaien. Een juiste oriëntatie is daarom niet mogelijk. Vele zonnewijzers hebben het zelfde euvel. Zoals de armilaire sfeer bij de Hoegaardse tuinen. Door veelvuldig misbruik is alles uitgesleten.

© Willy Leenders

KATALOGUS Nr.: LIM121   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde bezoekerscentrum

STRAAT EN NUMMER: Kerkplein 212

POSTNUMMER: 3798

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Voeren

DEELGEMEENTE: 's Gravenvoeren

BOUWJAAR 2003

AANTAL STERREN: **

Zonnewijzer in glasgestraald roestvrij staal. Op 11 juli (Vlaamse Nationale Feestdag) volgt een schaduw van een bolletje een datumlijn die aan de onderzijde van de uurlijnen is aangebracht. Arabische cijfers van 9 h tot 6 h. Ontwerp Willy Leenders van Zonnewijzerkring Vlaanderen.

KATALOGUS Nr.: LIM097   **LOCATIE:** Bij het cultureel centrum "Het Veltmanshuis"

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3790

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Voeren

DEELGEMEENTE: Sint-Martens-Voeren

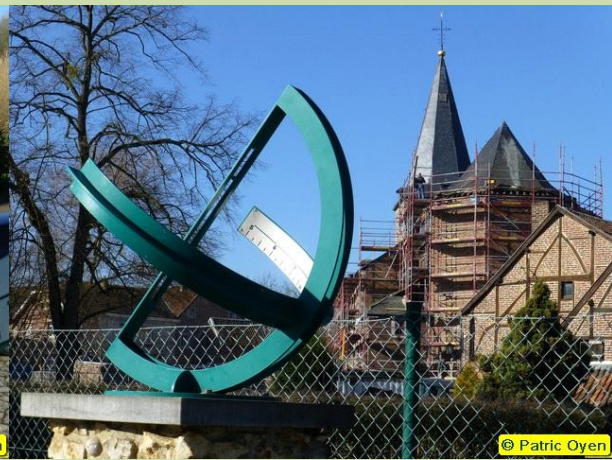
BOUWJAAR 2000

AANTAL STERREN: ***

De equatoriale zonnwijzer werd ontworpen door Willy Leenders. Tekst: "Tempus reditum non concedit" (De tijd laat geen terugkeer toe.) De Latijnse spreuk werd bedacht om iets te zeggen over de tijd, tevens als woordspeling bij de politieke situatie in Voeren, waar de partij Retour à Liège tevergeefs actie voert voor de terugkeer van de Limburgse gemeente naar de provincie Luik.

Ontwerp en berekening: Willy Leenders

Constructie: Constructiebedrijf Buntinx

KATALOGUS Nr.: LIM041   **LOCATIE:** Kasteel Commanderie

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3792

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Voeren

DEELGEMEENTE: Sint-Pieters-Voeren

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Open hoepelsfeer op oud voetstuk.

KATALOGUS Nr.: LIM034   **LOCATIE:** Park kasteel Troccart.

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3832

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Wellen

DEELGEMEENTE: Ulbeek

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Hoepelsfeer

KATALOGUS Nr.: LIM067   **LOCATIE:** Pastorie

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3832

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Wellen

DEELGEMEENTE: Ulbeek

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Onbekend

KATALOGUS Nr.: LIM038   **LOCATIE:** Ingang Radsonfabrieken

STRAAT EN NUMMER: Vogelsancklaan 250

POSTNUMMER: 3520

TYPE: EQU   **GEMEENTE:** Zonhoven

DEELGEMEENTE: Zonhoven

BOUWJAAR 1975

AANTAL STERREN: *

Moderne uitvoering. Het tafereel is een ronde schijf met een te lange gnomon. Totaal verkeerde opstelling.

KATALOGUS Nr.: LIM173   **LOCATIE:** Gevel aan voorzijde woonhuis

STRAAT EN NUMMER: Slangbeekweg 5b

POSTNUMMER: 3520

TYPE: VER   **GEMEENTE:** Zonhoven

DEELGEMEENTE: Zonhoven

BOUWJAAR

AANTAL STERREN:

Groot kunstwerk met Zuid - Amerikaanse invloed. De uurlijnen zijn homogeen verdeeld en de stijl heeft niet de gewenste hoek. Dit kunstwerk kan niet gebruikt worden als zonnwijzer.

KATALOGUS Nr.: LIM084   **LOCATIE:** Tuin naast woning

STRAAT EN NUMMER: Braamstraat 7

POSTNUMMER: 3690

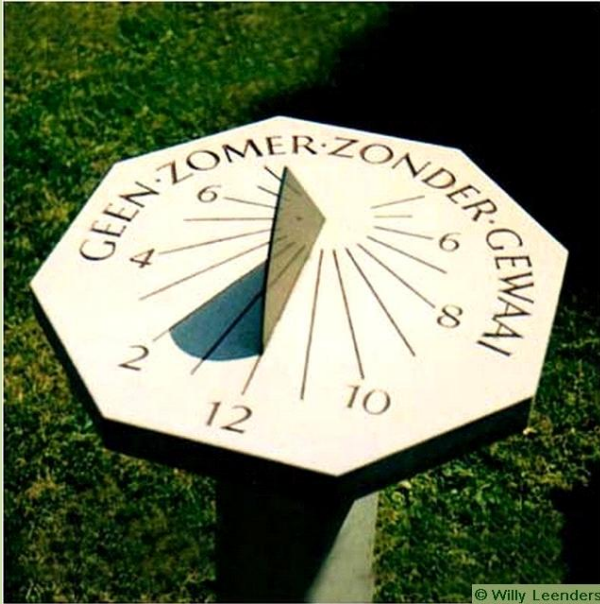
TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Zutendaal

DEELGEMEENTE: Zutendaal

BOUWJAAR 1998

AANTAL STERREN: **

Eenvoudige mooie achthoekige zonnwijzer op sokkel. Arabische uurscijfers 6 - 8 - 10 - 12 - 2 - 6. Spreuk: "Geen zomer zonder gewaai" Gewaai is een gehucht van Zutendaal. Ontwerp: Jos Geussens

KATALOGUS Nr.: LIM014   **LOCATIE:** Park aan Pastorie

STRAAT EN NUMMER: Vijverplein 2

POSTNUMMER: 3690

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Zutendaal

DEELGEMEENTE: Zutendaal

BOUWJAAR

AANTAL STERREN: **

In het geklasseerde park van de norbertijner pastorie. Horizontale zonnewijzer op sokkel. De mooi gerestaureerde pastorie is van 1783.

KATALOGUS Nr.: LIM145   **LOCATIE:** Tuin naast woning

STRAAT EN NUMMER: Veugenstraat 14

POSTNUMMER: 3690

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Zutendaal

DEELGEMEENTE: Zutendaal

BOUWJAAR 2015

AANTAL STERREN: *

De zonnwijzer staat in een privétuin en is niet te zien vanaf de weg.
De volledige berekening en uitvoering heeft Herman Bijmens gedaan.
Het kapwerk in het arduin is gebeurd onder 'supervisie' van Jos Geusens.
Aan de voet van de stijl is een viervoudige ster uitgekapt. De becijfering is van 5 h tot 7 h.

KATALOGUS Nr.: LIM174   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3690

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Zutendaal

DEELGEMEENTE: Zutendaal

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN: **

Ontwerp en realisatie: Jos Geusens

Spreek: 'IN DE SCHADUW VAN DE TIJD IS HET LICHT LEVEN'

Grote horizontale zonnwijzer in tuin. De stijl is een driehoek waarvan de langste zijde dient om de schaduw te werpen. Zeer originele vorm van stijl die met sommige combinaties van datum en uur problemen geeft met de uitlezing. De bezoeker weet dan niet welke zijde hij als schaduwwerper moet gebruiken. Meestal lost men dit op door de andere delen, die een verkeerde schaduw kunnen werpen, te voorzien van een grillige vorm.

© Jos Geusens

KATALOGUS Nr.: LIM175   **LOCATIE:** Tuin

STRAAT EN NUMMER:

POSTNUMMER: 3690

TYPE: HOR   **GEMEENTE:** Zutendaal

DEELGEMEENTE: Zutendaal

BOUWJAAR 2002

AANTAL STERREN: *

Ontwerp en realisatie: Jos Geusens

Tekst: MAAK GEEF IJS ZOEK VERDRIJF LEEN SCHRIFT NOOD RIJDER LOOS GEEST BOM VLIEGT DRINGT ZAT
TIKT HEELT KRUIPT HOOG BESTE AL OUDE HEREMIJN

Mooie zonnwijzer waarvan het tafereel vloeiend overgaat in de sokkel. De vlakken tussen de uurlijnen zijn in reliëf weergegeven. De Arabische uurscijfers staan op de verticale zijkant van het tafereel.

© Jos Geusens